

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE 29, 1982

Nr. 134

„AUSRA“ NR. 28 (68)

Lietuviai ir rusai

(Tęsinys)

Bet ar tik vieni lietuviai taip rusų skriaudžiami? Ar kitos šalys ir tautos mažiau nukentėjo nuo rusų?

Ar gali ramiai žiūrėti į rusų ukrainiečius, armėnai, gruzinai, azerbaidžaniečius, po Pirmo pasaulinio karo atstatę savo nepriklausomybę, bet jiems, nespėjus pajusti laisvės skonio, buvo vėl ginklu sugrąžinti į neapkenčiamą Rusijos imperiją ir šį jungą velka iki šiolei?

Ar gali į rytus ramiai žiūrėti suomiai — pirmoji Molotovo-Ribentropo sandėrio auka? Ar gali nedegti neapykanta rusams sūnūs ir anūkai tūkstančių suomių karių, kritusių nelygioje kovoje prieš amžiną pavergėją?

Ar gali ramiai žiūrėti į rusus vengrai, kurių tėvynė 1956 m. kaip ir 1848 m. plūdo krauju nuo rusų ginklo vien todėl, kad jie norėjo eiti savo keliu, pasirinkti pačių, o ne išmelti iš galingo pavergėjo?

Ar gali ramiai žiūrėti į rytus vokiečiai, kurių tėvynė dirbtinai suskaldyta, o vienintelę kliūtį, trukdantią vėl susivienyti — Kremliuje? Rytprūsiai paskelbti Rusijos sritimi, nors ir šį derlingą, puikiai sutvarkytą kraštą rusai niekada neturėjo jokių teisių.

Ar gali ramiai žiūrėti į rusus čekai ir slovakai, kurių žmogiškąjį orumą 1968 m. savo vikšrais pamynė okupantų tankai?

Ar gali be praeiksmo žiūrėti į šiaurę didvyriškasis Afganistanas, kurio kalnai ir slėniai užlieti išdidžiųjų tėvų

nės gynėjų krauju, kur okupantams, nežiūrint jėgos persvaros, žemė dega po kojomis?

Ar gali ramiai žiūrėti į rytus mūsų kaimynai lenkai, virš kurių lyg Damoklo kardas pakibusi rusų intervencijos grėsmė? Dievas žino, gal, kai šios eilutės bus spausdinamos, Lenkijos žemėje jau siautės rusų baudėjai?

Buvo laikas, kai mes su lenkais nesutardavome ir turėdavome konfliktų. Dabar viskas nuėjo į užmarštį. Mūsų tauta gal net su pavydu įdėmiai seka, kas vyksta mūsų pietinių kaimynų žemėje. Mes neabejojame: kovoje už laisvę, už savo tautos orumą lenkai nužengė toli į priekį, daug toliau nei tik už mus, bet ir už kitas Rytų bloko šalis. Mes iš lenkų galime pasimokyti vienybės ir ryžto, siekiant užibrėžto tikslo. Tad mes, lietuviai, iš visos širdies linkime, kad šitos išdidios tautos neištiktų vengrų ir čekoslovakų likimas.

Ar gali pasaulis ramiai žiūrėti į rusus, kurie dėl savo 36 metų buvo vieninteliai šaltojo karo, įtempimo ir netikrumo rytdiena kaltininkai.

Ar gali pasaulis ramiai žiūrėti į rusus, kurie dėl savo seniai susibankrutavusios ideologijos, iš kurios paslapčia šaiposi net aukšti partijos pareigūnai, kuria dar tiki gal tik vidurinių mokyklų mokinukai, visai nematę gyvenimo, gali nedvejodami patys save ir visą žmoniją sunaikinti branduoliniu ugniję?

(Bus daugiau)

Naujasis Valstybės sekretorius Shultz

Washingtonas.

— Prezidentas Reaganas paskyrė valstybės sekretoriumi George Shultz, ekonomistą, jau tarnavusį vyriausybėje prezidento Nixono laikais. Shultz, 61 m., yra buvęs ekonominių patarėjų tarybos narys, darbo sekretorius ir vėliau išdoro sekretorius. Prieš tai jis buvo Chicago gos universiteto profesorius, biznio fakulteto dekanas. Ekonomijos daktaro laipsnį jis gavo Massachusetts technologijos institute 1949 m. Karo metu, baigęs Princetono universitetą, Shultz tarnavo marinių divizijoje Ramiajame vandenyne. Jis yra vedęs Helena O'Brien ir turi 5 vaikus.

Naujasis sekretorius, kurį dar turi patvirtinti senatas, yra laikomas tarptautinio biznio specialistu. Šiuo metu jis yra statybos bendrovės Bechtel prezidentas. Kurį laiką joje firmoje dirbo ir gynybos sekretorius Weinbergeris, kuris su Shultz gerai sugyvenęs.

Bechtel yra didžiausia konstrukcijos įmonė privačiose rankose. Joje dirba apie 120,000 tarnautojų, ir metinė apyvarta siekia 11.4 bil. dol. Įsteigta 1898 m. Warren Bechtel, ši firma statydavo geležinkelius. Dabar bendrovė turi darbus visame pasaulyje: aerodromų, vamzdžių linijų, uostų, branduolinių reaktorių statybose. Vien Saudi Arabijoje Bechtel dirba projektuose,

kurie kainuos 9 bil. dol. Bendrovės savininkas yra steigėjas vaikaitis Stephen Bechtel. Sakoma, kad jis Shultzui mokinėjo daugiau 500,000 dol. metinės algos. Shultzas dirba Bechtely jau 7 metus. Politikoje Shultz laikomas principingu konservatoriumi. Jis esąs kuklus, derybose bandąs suprasti kitos pusės argumentus, nebija kieto darbo, ilgų valandų.

Europos spauda nelaukia didesnio Amerikos užsienio politikos pasikeitimo. Naujasis sekretorius busias palankesnis arabams, kaip ir jo bendradarbis Bechtel įmonėje, žiūrint, kad ta politika būtų naudinga ne vienai kuriai užsienio valstybei, bet, pirmiausia, — Amerikai.

— Lenkijos valdžia leido „Solidarumo“ vadui Walesai susitikti su žmona Danuta ir vaikais.

— Liepos mėn. šią savaitę Amerikos pensininkai gaus 7.4 nuoš. padidintas pensijas.

— Šiandien Ženevoje turi prasidėti START (Strategic Arms Reduction Talks) derybos tarp JAV ir Sovietų Sąjungos. JAV delegacijai vadovauja atsargos gen. Edward Rowney,

Beirutas, vienas turtingiausių ir gražiausių Viduržemio pajūrio miestų, pamažu virs griuvėsių krūva. Vakarinėje miesto dalyje, kur gyvena daugiausia musulmonai, be Izraelio aviacijos, karo laivų sviedinių ir artilerijos pabūklų ugnies

padarytų nuostolių, šiomis dienomis sprogo septynios automobiliuose paslėptos galingos bombos. Paskutinis sproginas įvyko prie Prancūzijos žinių agentūros pastato.

Libano konfliktas

Jeruzalė. — Izraelio karo aviacija vėl sunaikino Libano Bekaa slėnyje Sirijos priešlėktuvinės raketos. Jos buvo išstatytos, pakeičiant Izraelio sudaužytas baterijas. Specialus JAV pasiuntinys Habibas tęsia derybas su Libano politikais, kurie pasitraukė iš vyriausybės. Šalia Libano premjero Wazzano išėjo turizmo ir ekonominių reikalų ministeriai, abu musulmonai. Habibui vis pavyksta išsiderėti karo paliaubas, tačiau jos po trumpo laiko sulaužomos. Arabai tvirtina, kad paliaubos skelbiamos, kad Izraelio kariuomenei pritrūktų artilerijos sviedinių ar kitos amunicijos.

Sirijos karinė vadovybė pripažino, kad izraelitai užėmė Beirut-Damasko plento 12 mylių ruožą ir sirų kariuomenė buvo priversta pasitraukti. Sirija kaltina Izraelį, kad jis naudoja nervų dujas. Kariniai stebėtojai mano, kad izraelitai bandys išstumti iš Libano Sirijos kariuomenę.

Jungtinėse Tautose Generalinė asamblėja 127-2 balsais priėmė Prancūzijos siūlytą rezoliuciją, kuri reikalauja, kad Izraelio karinės jėgos pasitrauktų nuo Beiruto ir leistų evakuoti iš vakarinės miesto dalies ten apsuptus palestiniečius ir sirus. Prieš rezoliuciją balsavo tik Izraelis ir JAV. Rezoliucija reikalauja, kad Izraelio kariuomenė pasitrauktų iš Libano.

Palestiniečių vadas Beirute Arafatas išreiškė pasitenkinimą, kad iš JAV vyriausybės pasitraukė sekretorius Haigas, kuris pataikaudavęs Izraeliui. Kitas palestiniečių vadas, kairiųjų grupių atstovas George Habash pakartojo, kad izraelitai Beirute pergyvens tą patį likimą, kaip „naciai Stalingrade“.

Izraelio kariuomenei užėmus Beirut-Bagdad plento ruožą, dabar palestiniečiai Beirute visai atkirsti. Sakoma, kad ten dar yra apie 6,000 ginkluotų vyrų. net ir pačiame Izraelyje įvyko kelios demonstracijos, kurios ragino baigti šią Libano invaziją ir kraujo liejimą, kuris Izraeliui nenaudingas nei karine, nei politine prasme.

Izraelio lėktuvai išmėtė vakariniame Beirute tikstan-

čius lapelių, raginančių žmones bėgti iš miesto, kol neprasidėjo gatvių kovos. Izraelis siūlo PLO kariuomenei padėti ginklus ir pasiduoti Libano kariuomenei. Visi palestiniečiai galės netrukdomi išvažiuoti į Siriją Raudonojo Kryžiaus priežiūroje. Izraelio kariuomenė jiems netrukdydys. Sakoma, kad šiam pasiūlymui pritaria PLO vadas Arafatas.

Melsis už Libaną

Vatikanas. — Popiežius Jonas Paulius II pareiškė generalinei, apie 35,000 piligrimų audiencijai, kad visiems reikia melstis už Libano taiką. Jis ragino pripažinti palestiniečių teises ir rasti teisingą jų sunkios padėties sprendimą. Popiežius paskelbė antradienį, šv. Petro ir Povilo dieną, maldos už Libaną dieną. Jis pats Bazilikoje laikys Mišias už taiką Libane, už visų nesutarimų taikingą ir pastovius rezultatus nešančią sprendimą.

Pasaulio konfliktai

Washingtonas. — Valstybės departamentas šiuo metu seka ne tik Libano konfliktą, bet ir kitus tarptautinio smurto židinius. Praėjusią savaitę Britanijos premjerė Thatcher savo kalboje Jungtinėse Tautose pabrėžė, kad nuo II Pasaulinio karo atomo ginklai nebuvo nė karto panaudoti, tačiau buvo 140 karų, kur paprastais ginklais buvo išžudyta 10 mil. žmonių. Šalia Libano karo šiomis dienomis buvo kariaujama Falklando salose (Malvinose). Tebevyksta Irano-Irako karas, kur jau žuvo apie 100,000 žmonių. Kovos vyksta Afganistane, Čade, Kambodijoje, Afrikos Rage tarp Etiopijos ir Somalijs. Pernai konflikte tarp Pietų ir Šiaurės Jemenų žuvo apie 1,000 žmonių. Apie 8,000 žuvu Namibijoje, kur kovoja Pietų Afrika ir SWAPO partizanų jėgos. Žmonės žūva Salvadore, karas nesibaigia Vakarinėje Sacharoje, kur Maroko kariuomenė malšina Alžiro ir Libijos remiamus „polisario“ sukilėjus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Buvęs prezidentas Nixonas vakar atvyko į Pragę. Jis pasakė, kad sekretorius Haigas nedings iš politinio horizonto.

— Vakar sekr. Haigas atsisveikino su valstybės departamento tarnautojais. Jis eis pareigas, kol naujasis sekr. Shultz patvirtins senatas.

— Libane vakar laikėsi karo paliaubos. Šiandien posėdžiaus Izraelio parlamentas, kuris nutars, ar pulsi vakarinį Beirutą. Izraelio vyriausybė skelbia, kad premjeras Beginas nepažadėjęs prezidentui Reaganui miesto nepulti. Baltieji Rūmai tvirtina, kad jis — pažadėjo.

— Londone sustojo viešojo susisiekimo priemonės. Gatvės ir keliai buvo užsikimšę dėl geležinkeliečių streiko.

— Šiaurinė Korėja paminėjo Korėjos karo 32 m. sukaktį. Surengtos demonstracijos prieš Ameriką, reikalaujama išvežti JAV kareivius iš P. Korėjos.

— Philadelphiajoje baigėsi demokratų partijos suvažiavimas. Jis pasižymėjo vienigumu. Visi kalbėtojai puolė prezidentą Reaganą ir jo vidaus ir užsienio politiką.

— Pakistanas ir Afganistanas, tarpininkaujant Jungtinių Tautų specialiam pasiuntiniui, padarė nuolaidų Ženevos derybose dėl Afganistano padėties. Derybos bus tęsiamos toliau.

— Kalifornijoje vėl pasirodė sodų kenkėjai — Viduržemio jūros muselės.

Rado daug ginklų

Haifa. — Izraelio karinė vadovybė pasiuntė į Libaną 1,000 vyrų ir 150 sunkvežimių surinkti palestiniečių ginklų. Didelė ginklų dalis jau surinkta ir jie išstatyti parodoje. Iki šiol Izraelis rado 10 kartų daugiau ginklų, negu tikėjosi rasti, paaiškino karinės žvalgybos gen. Meir Nitzan.

Tarp sunkiųjų ginklų paimti 7 sovietų tankai T-62. Iš viso turima 516 sunkiųjų pabūklų, raketų svaidytojų, priešlėktuvinų patrankų, 150 sunkvežimių ir šarvuotųjų transporterių, 15,000 šautuvų, 4,000 tonų amunicijos.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Kodėl pasitraukė sekretorius Haig?

Washingtonas. — Praėjusio savaitgalio pagrindinė sensacija buvo valstybės sekretoriaus Aleksandro Haigo pasitraukimas iš pareigų. Prezidentas Reaganas pirmas pranešė, kad Haigas išėina iš vyriausybės, ir pridėjo, kad Haigo patarimai, išmintis, ištikima tarnyba buvo prezidentui labai naudingi ir todėl jis priėmė sekretoriaus pasitraukimą su dideliu apgailestavimu.

Visame pasaulyje komentariai apie Haigo pasitraukimą užima spaudoje svarbią vietą. Daugumas komentatorių pripažįsta, kad Haigas, karys profesionalas, ilgametis generalas, nesugebėjo derinti savo pažiūrų su kitų vyriausybės narių pažiūromis. Jis esąs daugiau karys, negu — diplomatas. Per vienerius metus Haigas susipykė su buvusiu valstybės saugumo patarėju Allenu, susikirtė su viceprezidentu Bushu, gynybos sekretoriumi Weinbergeriu, ambasadore Jungtinėse Tautose Kirkpatrick ir su keliais Baltųjų Rūmų aukštais pareigūnais. Haigas buvęs „primadona“, kuris nesugebėjo būti „komandos žaidėju“.

Susikirtimai vyriausybėje lietė praktiškų politikos reikalus. Nors generalas Haigas niekad nebuvo laikomas liberalu, pataikautoju komunistams, šioje vyriausybėje jis nejuokiomis tapęs „nuosakiu“, kalba komentatoriai. Nuo pat pirmųjų administracijos dienų Haigas kritikavęs vyriausybės Taivano politiką ir raginęs ieškoti glaudesnių ryšių su Kinija, nežiūrint kad ji ir komunistinė. Haigas nepritars Reagano nutarimui atsaukti Sovietų Sąjungai paskelbtą jAV pardavimo blokadą. Jam pritarė ir daugelis Europos politikų, tačiau prezidentas atsaukė prez. Carterio paskelbtus jAV prekybos suvaržymus.

Buvo nesutarimų dėl Artimųjų Rytų politikos. Gynybos sekretorius Weinbergeris ir naujasis valstybės saugumo patarėjas Clarkas raginęs paspausti stipriau Izraelį ir dėl Irako branduolinio reaktoriaus puolimo ir dabar, dėl Libano invazijos ir Beiruto

Nuskendo dvi pagalbinės raketos

Cape Canaveral. Erdvėlaivis „Columbia“ su dviem astronautais sekmadienį laiku ir be jokių sutrikimų pakilo į erdvę, skries orbitoje iki liepos 4 d. Prezidentas Reaganas pasitiks astronautus Edwards karo aviacijos bazėje, Mohave dykumoje, Kalifornijoje.

Erdvės agentūros pareigūnai tyrinėja, kodėl dvi pagalbinės raketos, kurios padeda erdvėlaivui pakilti, atkabintos nuo erdvėlaivio, iškrito į jūrą ir nuskendo. Tai 150 pėdų ilgio, 12 pėdų storio vamzdžiai. Buvusiose kelionėse pagalbinės raketos trimis parasiutais nusileisdavo ant vandens, kur jų laukia laivai, kurie raketą atitempia ir krantą būsimoms kelionėms. Šį kartą raketų parasiutai neatsidarė. Raketos guli 3,000 pėdų gylėje. Dar nenutarta, ar bus bandoma jas iškelti nuo jūros dugno. Viena raketa kainuoja apie 18 mil.

miesto daužymo. Haigas tam nepritars. Jo pasitraukimas tuoj sukėlė susirūpinimą Izraelyje.

Sekretorius Haigas, buvęs Europoje NATO karinių jėgų vyriausiasis vadas, geriau suprato Europos politinių vadų pažiūrą į dujų pirkimo iš Sovietų Sąjungos klausimą. Haigas raginęs nespaukti Europos dėl statomos sovietų dujų linijos. Jam pritarė ir JAV prekybos bei izdo departamentai. Tačiau nugalėjo „kietoji linija“. Prezidentas sustiprino spaudimą vamzdžių linijai reikalingų įrengimų pardavimo srityje. Sekretorius Haigas buvęs priešingas ir neutroninių bombų gamybos išgarsinimui. Jo ir kitų vyriausybės narių nuomonės skyrėsi ir Falklando konflikto atžvilgiu, politikos Centrinėje Amerikoje klausimuose. Pagaliau prezidentas nutarė priimti atsišalinimą, kuriuo Haigas keliskart grasinęs.

Sekretorius Haigas „atpirkimo ožys“

Maskva. — Sovietų „Pravda“ sekmadienį rašė, jog JAV užsienio politiką palietė gili krizė. Prezidento Reagano laikysena suerzino Amerikos sąjungininkus Europoje, atstūmė Pietų Amerikos valstybes nuo JAV ir nustatė prieš JAV arabų šalis, rašo „Pravda“. Todėl prezidentui Reaganui reikėjo „atpirkimo ožio“ ir jis pasirinko sekretorių Haigą.

Rytų Europos spauda tikisi, kad sekretorių pasikeitimas JAV-se mažai tepakeis užsienio politiką, tačiau buvusi detantė esanti gilioje krizėje. Haigui išėjus iš vyriausybės, dar daugiau įsivyras „kietosios linijos“ šalininkai, rašo Vengrijos spauda.

Arabai nesutaria

Tunisas. — Arabų Lygos užsienio reikalų ministrai buvo susausti į Tunisą svarstyti Libano krizės. Buvo planuojama šaukti lygos šalių, kurių yra 21, valstybių galvų suvažiavimą. Į ministerių konferenciją atvyko tik aštuonių šalių ministrai. Palestinos Laisvinimo organizacijos delegacija ragino skelbti Amerikai naftos boikotą ir ištraukti iš Amerikos bankų visus arabų valstybių pinigus.

Washingtono kalbama, kad Saudi Arabija pagrasinusi Amerikai, kad, Izraeliui toliau plečiant invaziją Libane, Saudi Arabija nutrauks naftos tiekimą Amerikai.

Tuniso konferencijai rasti bendrą kalbą trukdė ir tai, kad Libano atstovas kėlė visai kitus reikalavimus negu PLO atstovai.

KALENDORIUS

Birželio 29 d.: Petro ir Povilo. Mantigirdas, Gedrimė. Birželio 30 d.: Teobaldas, Emilijana, Skaldas, Novilė.

Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 75 l, naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ANGINA PECTORIS (2)

Gilinkimės į krūtinės anginos reikalus - tada lengviau galėsime tvarkytis su tokia negyve, gydytojo vadovaujami.

Mediciniškas raginimas

Daugumas žmonių miršta laike dviejų valandų atsiradus krūtinėje skausmams, kiliams dėl širdies arterijų sklerozės (coronary artery disease). Dabartiniai tyrimų duomenys nurodo, kad daugumas tokių staigių mirčių pasitaiko dėl nereguliaraus pulso - aritmijos, ypač dėl širdies skilvelių nereguliaraus susitraukimo (ventricular fibrillation). Gera, kad ligoninė patekusių tokių ligonių mirtinumas yra sumažintas per pusę (50%) dabartiniu laiku.

Taip atsitinka dėl to, kad specialia priežiūra (coronary care units) yra sutvarkomas tokių ligonių širdies minėtus nereguliarumus specialiais vaistais ir priemonėmis. Nelaimė iki dabar vis lieka didelė su tokiais ligoniais, nes jų 70% staiga miršta nepatekę ligoninė.

Užbėgimas ligai už akių - geriausias jos gydymas

Japonų išmintis kalba, kad geras gydytojas yra tas, kuris gydo esamą ligą, geresnis yra tas, kuris pasitinka ligą, o geriausias - kuris užbėga ligai už akių. Šita japoniška tiesa geriausiai pasitvirtina širdies arterijų sklerozės atveju. Matom, kad net geriausias ligoninės su jų specialiais įrengimais nepajėgia talkinti dideliams skaičiams širdies arterijų sklerozę negaliojančių. Todėl dabar imta rimtai rūpintis apsauga nuo sklerozės. Sužinota, kad žmogus gali turėti tokią sklerozę širdin prisaukiančius šauklus (risk factors). Kova su tais šaukliais - jų pašalinimas ir yra geriausia kova su širdies sklerozės gyltine. Ties šaukliais priartina žmogui širdies ataką (myocardial infarction) ir staigią dėl tokių negerovės mirtį. Turinčiųjų nepastovią krūtinės angina (unstable angina) gali tikėtis susilaukti mirties dėl tos ligos nuo 15 iki 43%, o pusę jų (50%) gali susilaukti širdies atakos.

Matom, kad su širdies arterijų skleroze nėra juokų - liga labai rimta ir su ja kovoti tiek gydytojais, tiek pacientams yra labai svarbus užsiėmimas. Čia ir vėl prieiname kryžkele, kurioje atsiskiria geron - sveikėjimo pusė einantieji - asmenys susitvarkiusieji ir savo gyvenimo klaidingą kelią pajėgia nukreipti sveikėjamai pusėn. Asmenys pasipusieji lieka toliau nesveikatos kelyje ir savo klaidingo gyvenimo kelio nepajėgia svei-

kon kryptin pasukti. Tokie toliau ruko, riebalais apskrūta, per didelio svorio nesumazina, dėl menkniekio nervinasi, su druska nesiskiria ir dėl to pakelto kraujospūdžio nesumazina, nesimankština, su cukralige nesitvarko ir su poniška liga (podagra) toliau draugauja. Tie visi negerumai yra kaip tik širdies sklerozės šaukliai.

Priešingai elgiasi asmenys subrendusieji žmonės. Tokie pildo gydytojo nurodymus. Jie stengiasi nenutukti, savo kraują suliesinti, druskos nevartoti, cukrinę sunormuoti, pakeltą kraujospūdį sumažinti, su poniška liga (Podagra) tvarkytis ir nerūkyti. Tokie neužsisėdi, bet nuolat suranda kokį nors naudingą sau ir artimui užsiėmimą. Tokie nesijaudina dėl vandens lašo - jie tvarkosi su savais nusiteikimais kuo geriausi būdu. Tokie elgėsi yra širdies sklerozės prisaukėjų nutolinimas nuo savo širdies. Taip yra užbėgama širdies atakai už akių. Tai ir yra geriausias sklerozės gydymas.

Nepastovios krūtinės anginos savitumai

Pavadinimas nepastovioji angina (unstable angina) aptaria neseniai atsiradusius krūtinėje skausmus ar pakitimą jau turimų tokių skausmų pakitimą vietoje bei jų stiprumo. Tokie skausmai atsiranda dėl širdies arterijų susiaurėjimo - priskretimio (sklerozės). Tokia angina yra tarpinė tarp pastovios - normalios anginos ir širdies atakos. Pastovios anginos (stable angina) atveju skausmai krūtinėje atsiranda po tam tikro nuovargio - darbo - pastangų. O širdies atakos atveju skausmai atsiranda esant žmogui ramybėje, jie ilgai tęsiasi ir atsiranda dėl širdies raumens apmirimo ribotame plote, širdies arterijai nepristant kraujo (cardiac necrosis).

Nepastovioji krūtinės angina pasireiškia trejopai: vieniems ji šviežia - neseniai pasireiškia, kitiems - nuolat didėja atsiradusieji skausmai ir trečias tos anginos pasireiškimas - tai anginos skausmai ramybėje žmogui esant.

Kartais visi trys negerumai kartu pas tą patį žmogų pasireiškia. Sakysim, žmogus jau ilgą laiką turi angina, pasireiškiančią kiek daugiau, pakėjęm pusėn einantieji - asmenys susitvarkiusieji ir savo gyvenimo klaidingą kelią pajėgia nukreipti sveikėjamai pusėn. Asmenys pasipusieji lieka toliau nesveikatos kelyje ir savo klaidingo gyvenimo kelio nepajėgia svei-

Sodybos pažmonyje gieda Alfonso Sidagis (kair.), Marcelinas Cepulionis ir Ema Unbrazienė.

Nuotr. M. Nagio

Ginasi iš anksto nuo širdies atakos

nės jau iš anksto pastebi, kad je mažiau gali dirbti - fiziškai užsiimti, kol pajunta skausmus krūtinėje. Anksčiau tokie turėjo pastovią krūtinės angina ir galėjo daugiau nudirbti, kol skausmų susilaukdavo. Taip pat turėjo pastovią angina, pirma susilaukdami nepastoviosios, jie pastebi dažnesnius krūtinės skausmus, jie darosi stipresni ir ilgiau tęsiasi. Buvę pastovios anginos skausmai po didesnio darbo atsirandantieji dabar ima keistis savo vieta, prieš nepastoviai angina atsirandant: skausmai gali pasireikšti ne vien tik krūtinėje, bet ir naujoje vietoje - nugaroje, žandikaulyje ar abiejose rankose, o ne tik kairėje, kaip anksčiau būdavo. Gali prieš atsirandant sunkinės formos (nepastoviai) angina žmogus šalia skausmų pajusti naujus negerumus: prakaitavimą, pykinimą, širdies plakimo nereguliarumus ir pareikalavimą skausmų nuraminimui didesnių dozių nitroglicerino, kurios anksčiau skausmus nuraminavo.

Kai kada nepastovioji krūtinės angina yra taip stipri, kad prisieina žmogų guldyti į ligoninės specialų padalinį (coronary unit), nes įtartiną yra širdies ataka. Tais atvejais, kai tik stipri tokia angina yra, nerandama širdies raumens apmirimo žymių (enzimų pakitimų), nors elektrokardiograma yra laikinai pakitusi širdies atakos (myocardial infarction) prasme.

Skirtumas nepastovios anginos nuo širdies atakos

Yra skirtumas tarp nepastovios krūtinės anginos ir širdies atakos (myocardial infarction). Minėtos anginos atveju rečiau yra sumažintas kraujospūdis (hypertension), rečiau pasitaiko pulso nereguliarumas (arrhythmia), širdies blokas ir jos nepakankamumas (congestive heart failure). Atliktų tyrimų duomenimis sužinota, kad ligoninėje esančių ir nepastovią angina turinčiųjų (jie skausmus turi lovoje gulėdami) miršta 1%, kai tuo tarpu širdies atakas gavusiųjų ligoninėje miršta beveik kas ketvirtas - 21%. Nežiūrint minėtai neblogos išeities ligoninėje gulėjusių su nepastovia angina, vėliau juos mediciniškai sekan, per 20 mėnesių jų mirė po 1% kiekvieną mėnesį. Tokių ligonių 5% susilaukia širdies atakos kas mėnuo.

Tokių su nepastovia angina žmonių 82% gyvena metus, jų 75% gyvena dvejus metus.

Atsimintina, kad bendrai žmonių vyresniam amžiui (vidutiniškai 55-64 metų) mirtinumas yra 1.7% per metus. Taip ir žinotina, kad mirtinumas nepastoviai angina sergančiųjų yra daug gausesnis už pastovią angina turinčiųjų. Manoma taip dėl to, kad tyrimais nesusekama kraujagyslių užsikimšimai atsiranda nepastoviai angina negaliojant. Tie užsikimšimai pamažu didėja ir gaunamas širdies smūgis su savo pasekmėmis.

Matom, kad turėti krūtinės angina ar jos neturėti yra didelis skirtumas. Paprastoji krūtinės angina pas nesitvarkanti gali pereiti į nepastovią - tada mirtinumas yra daug didesnis. Už tai kiekvienam yra būtina žinoti, kad turime kiekvienas keisti nesveiką savo gyvenimo kelią (stilių) sveikesniu. Ir taip pasiegti turime iš anksto - jau nuo šios dienos.

Lengva pasakyti, bet labai sunku gydytojo patarimą išpildyti asmenybe pasipusiam. Už tai jam visi turime talkinti savo pavyzdžiu. Turime su asmenybe pasipusiuoju

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Šiurpulingus Birželio įvykius Lietuvoje mūsų kolonija mini kiekvienais metais skirtingu būdu. Praeityje mūsų šaunūsiai jaunimas netoli JAV Laisvės varpo Philadelphia ruošė naktines budynes, pakaitomis skaitė pavardes ir laisvę ištraukus sąžinės kalinių, esančių koncentracijos stovyklose, kalėjimuose bei psichiatrinėse ligoninėse. Tuo siekta atkreipti dėmesį į mūsų tautos tragediją. Šimet Philadelphia ir Piet. New Jersey LB apylinkių valdybos tragiškuosius birželio įvykius paminėjo trumpai, bet gana įspūdingai.

Birželio 13-tą Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje, prie altoriaus atnešus Lietuvos, JAV, ateitininkų, skautų vėliavas bei didžiulę, gedulo kaspinu perjuostą gelį pyne, šv. Mišių maldose prisiminti žuvę partizanai, tremtiniai, kenčiantieji ir kovojantieji dėl Lietuvos laisvės bei savojo tikėjimo. Pamaldoms orumo suteikė sol. Onos Šalčiūnienės ir Bronės Volterienės jautrių žodžių duetas: „Parvesk, Viešpatie“, žod. P. Jurkaus, muz. J. Strolis, ir „Tremtinio malda“, žod. kun. St. Ylos, muz. F. Strolis. Iškilminga suma buvo baigta Lietuvos himnu. Tautiniais drabužiais pasipuošusios pamaldų dalyvės, prašydamos užtarimo kancionis, ilgametis Philadelphia sk. pirm. Be to, Andriūnas per penkerius metus daug sielos yra įdėjęs į JAV LB krašto valdą ir Visuom. reikal. tarybą išdininio pareigose.

— Birželio 22 d. sol. Ona ir Vincas Šalčiūnai švęs 40 m. laimingo vedybinio gyvenimo sukaktį. Jie išaugino gražią keturių vaikų šeimą: tris dukteris ir sūnų. Visos dukterys jau yra sukuriosios šeimos ir augina 7 vaikučius, kurie seneliams teikia labai daug džiaugsmo. Abu Šalčiūnai yra darbštūs ir savo veikla labai praturtina mūsų kolonijos gyvenimą.

Bronius Vaskaitis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$45.00 - Chicago, Cook County, Illinois, and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavusį jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur - Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožium. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
AKINIŲ PRITAIKYMAS
2636 W. 71st Street
Prima tik ketvirtadieniais
nuo 9 v. r. iki 9 v. v.
Skambinti (ketvirtadienį).
Tel. 436-5566

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS
Telef. - 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Ofis HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Antudoko kabinatų perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. Tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisai:
Service: 885-4506 - Page #06058
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofis tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą - Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Nėra tokios tvirtovės, kurios mūro sienas neperliptų auksu apkrautas asilas.
Pilypas II

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Ofs. Tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8, antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDINIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofisai Tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 - Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS -
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofisai Tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofisai Tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5
ir 6-7 - iš anksto susitarus.

Ofs. Tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. - 778-3400

Sodybos ambulatorijoje matuojamas kraujospūdis Vladui Rasčiui. Nuotr. M. Nagio

Geležinė uždanga

GRIAUTI AR LOPYTI JĄ?

Sprendžiant Lietuvos ir lietuvių tautos likimo klausimus, daug kas priklauso ne nuo mūsų (išievių). Bet yra reikšmingų dalykų, kuriuos galime ir turime spręsti patys. Vienas tokių dalykų — pagrindinis mūsų išievių kaip tautos dalis liečias egzistencinius klausimus: būtent, ar nepaisant tam tikrų atotrūkių ir nesulygiavimų, likime su pagrindine tautos dalimi istoriniame mūsų krašte dvasiškai ir moraliai susiję, ar būsimе nuo jos vis giliau atsiskirti ir viena dalis kitai susvetimėjusi?

Sakome, jog tai priklauso nuo mūsų ne todėl, kad manytume, jog išievių fizinis bei politinis atskyrimas nuo tautos kamieno būtų bereikšmis. Priešingai, jis ne tik ne bereikšmis, o tiesiai visos problemos pagrindas. Jei nebūtume okupanto fiziniai bei politiniai nuo tautos kamieno atskirti, nebūtų rūpestio (ar bent ne tokio, kokio dabar yra) ir dėl dvasinio - moralinio mūsų nuo jo atskyrimo. Tačiau kaip mes į tai okupanto įvykdytą fizinį - politinį mūsų atskyrimą nuo tautos kamieno atsiliepsime, — ar jį ribosime ir bandysime kaip nors jį moralizuoti, ar priešingai, jį plėsimė ir leisime jam išvirsti dar ir į dvasinį - politinį atskyrimą, — tai jau mūsų reikalas ir mūsų pasirinkimo ribose.

O pasirinkimas čia iš esmės yra tarp dviejų „politinių“. Pozityvi ir išimtinga politika būtų tokia — mūsų pusėje griauti visas užtvartas, stengtis nugalėti visas kliūtis, kurias dvasinei tautos vienybei stato okupantas. Negatyvi ir neracionali politika — patiemis savo pusėje statyti naujas užtvartas, naujas kliūtis, kurių okupantas dar nepastatė. Tai gi — arba veikti prieš okupantą ir griauti tarp abiejų tautos dalių izoliaciją, arba veikti kartu su okupantu ir tą izoliaciją stiprinti.

Neturėkime ir nepuoselėkime čia jokių iliuzijų: maskvinis okupantas nori abi lietuvių tautos dalis ne sujungti, o atskirti. Sėkmingai atskyręs jas fiziniai - politiniai, jis toliau siekia atskirti jas ir dvasiškai - moraliai. Bet čia pagal visą logiką jam turėtų skaudžiai nepasisekti: juk lietuvių tauta dvasiškai ir moraliai už Kremlių stipresnė! Juk Kremliaus prieš mus turi vien fizinę ir (tuo tarpu) politinę žėgę persvarą; dvasinių bei moralinių jėgų persvara bent potencialiai (o didelė dalimi ir aktyviai) yra mūsų pusėje.

Todėl, jei okupantui pasisektų lietuvių tautos dvasinę - moralinę vienybę pažeisti, priešais tegali būti ta, kad mes savo dvasinių - moralinių jėgų potencialą pilnai neišnaudojame — ar tai dėl to, kad patys nesuvokiame tokias jėgas be turį, ar tai dėl to, kad leidžiame prieš tas pozityviasias mūsų jėgas veikti ir piktybinėms (kurį, kaip ir kiekvienoje tautoje ir nepaisant mūsų stiprybių, tarp mūsų irgi yra). Pasiaisiškinkime šį klausimą konkrečiau.

Kokia gi okupanto strategija mums rūpimo klausimo atžvilgiu? Pirmiausia konstatuokime faktą, jog okupantas, nebūdamas visiškai kvailas, šiandien jau žino, kad jis negali lietuvių išievių laimėti savo ideologijai, taip kaip jis nepajėgė ir tėvynėje likusios tautos dalies laimėti savąją ideologiją. Jei Lietuvoje kadais ir būta geros sąjėlės tikrų komunistų, komunistų „išievių“, tai šiandien, po 40 tos idejos šėlimo metų, tokių beveik nebėliko. Jų vietoje teliko

gausybė komunistų „iš praktikos“ — dėl reikalo gyventi, dirbti, duoną valgyti. Tai tokie pat komunistai, kokiais ir kai kurie iš dabartinių mūsų išievių eivių buvome pirmosios okupacijos metais, arba — tokie „komunistai“, kokie ir dalis iš mūsų buvome „naciai“ vokiečių okupacijos laikotarpiu.

Kiekvienoje okupacijoje — o ypač tokioje totalistinėje kaip sovietų — atsiranda daugybė „prisiitaikėlių“ ir „apsidraudėlių“, kurie neprisideda prie tautos rezistencinio pogrindžio, nes nėra per daug drąsūs, kiti ir gerokai bailūs, konformistai, oportunistai, o gal tik šiaip „gaspadoriški praktiški“, laukiantys „geresnių dienų“ ir apskaičiuojantys, jog tuo tarpu neapsimoka „plika galva į sieną mušti“. Žinoma, tokių asmenų negalima girti, bet negalima jų per daug ir smerkti (nebent tuo pat kartu smerktume ir save pačius). Yra tarp jų, tiesa, „nuosirdžių prisitaikėlių“ — žmonių be nuosavos pasaulėžiūros, išskyrus tokią: isiteikti bet kuriai esamai valdžiai, nesvarbu, ar ji demokratinė, nacionalistinė, fašistinė, komunistinė ar dar kuri kita. Bet yra ir tokių, kurie į prisitaikymą žiūri grynai konradiškai - valenrodiškai, kaip į totalitarizmo sąlygomis neišvengiamą priemonę do riems tikslams siekti. Nei vieni, nei tuo labiau antri nėra komunistai iš vidinio išeidinio užsigaizavimo. O dauguma lietužius gyventojų, buvę sibiariškai, eliniai darbininkai, kolchozininkai, tarnautojai ir t.t., komunistų partijai iš viso nepriklauso. Tad jei kas mano, kad Lietuvoje šiandien iau ta, ar net jos dalis entuziastingai žengia į komunistinį rytojų, tas niekad nėra okupuotoj Lietuvoj paskutiniuoju metu buvęs, ar niekad nėra atsikvietęs iš ten giminių, ar šiaip visiškai nesiorientuoją padėty, nes nežino, kad Lietuvoje reikia tik vaidinti ir veidmianiauti, nežino, kad Lietuvoje esi priverstas būti, kaip vienas iš ten atvykęs sakė, rīdiku: raudonas iš paviršiaus, baltas viduje.

O išievių? Ar daug čia yra komunistų iš idejos? Jei taip, tai kokios jų pavadės? Yra, de ja, tikrai yra vienas kitas suantažuotas ar apmokamas agentas - kurnis ar ir šiaip skysto totalinio atkritėlis, vienas kitas „neaiškuolis“, kūdakiną kartais vienoj, kartais kitoj tvoros pusėj, bet tvirtinti, kad tokių dauguma ar net tik didelė išievių dalis — taip pat „reorgiško“ skystaprotiškumo (ar blogos valios) ženklas.

Tad jeigu okupantas negali tikėtis laimėti lietuvių tautos ideologiškai, kas jam lieka? Ogi stengtis vaizduoti, kad jis ją yra laimėjęs ideologiškai, ir tuo būdu mus dezorientuoti. Ir, gaila, reikia pripažinti, kad vaizduoti mus sukomunistėjusiems jam sekasi kur kas labiau, negu mus sukomunistinti. Šiam tvirtinimui paremti užtenka mesti akį į eilinį „Naujių“ ar kitos panašios spaudos numerį. Kai tokiems, kaip V. Kamantas ir jo dukra, kaip A. Getys ir jo dukra, kaip Br. Kvilyks, L. Andriekus, St. Santvaras, J. Girnius, V. Liulevičius ir daugybė mūsų iškiliausių veikėjų bei kultūrininkų tenka be paliovos gintis nuo kaltinimų „batlaizaviu Maskvai, pritarimu okupacijai, pataikavimu okupanto agentams, vykdymu okupanto uždavinių“ — tai jau didelis Maskvos laimėjimas mūsų pačių rankomis bei lūpomis. Kaip tas vaizdavimas vykdomas, kokiais „potėpiais“ ir kokiom priemonėm, o taip pat ir kuriuo tikslu, — ryškinsimės kitą kartą.

M. Dr.

SOVIETŲ ĮTAKA JAV TEISMUOSE

POVILAS ŽUMBAKIS

Tiesiog sunku įsivaizduoti, kaip JAV Teisingumo skyrius (Justice Department) per Office of Special Investigations (OSI) naudojasi Sovietų Rusijos ir slapstosios saugumo agentūros — KGB agentų patarnavimais. Kaip žinoma, sovietai nesilaiko jokių civilizuotų teisinių nuostatų, ypač politinių teisinių srityje. Sovietų kalėjimai, Gulag, yra perpildyti nekaltais žmonėmis, kurie drįso pasisakyti už religines teises ar paprasčiausius laisvės principus. Sovietų gydytojai su KGB pagalba Gulago disidentus „gydo“ įvairiais būdais psichiatrinėse ligoninėse ir kalėjimuose. JAV Teisingumo skyriaus OSI atstovai glaudžiai bendradarbiauja su tokiais KGB agentais — prokurorais, archyvarais ir diplomatais. 1977 metais OSI viršininkas susitiko su sovietų agentais Maskvoje ir slapčiai susitarė naudotis KGB agentais ir jų pristatytais dokumentais prieš vadinamus Antrojo pasaulinio „karo nusikaltėlius“. Paprastai sovietai parenka visą medžiagą, liečiančią tam tikrą asmenį, ir tą viską perduoda OSI pasinaudojimui.

OSI pareigūnams, kurie atstovauja JAV Teisingumo skyriui, visiškai nebuvo svarbu, kad KGB liudininkai ir KGB paruošti dokumentai nėra patikimi. Jiems nebuvo svarbu, kad apkaltintų Amerikos piliečių advokatai neturės galimybės patikrinti tų archyvų, kurie yra sovietų priežiūroje ir kad tie advokatai neturės teisės apklausti.

liudininkų. Tik KGB ir tik OSI agentai turi tą teisę.

OSI pareigūnams taip pat nebuvo svarbi net ir oficialioji JAV pozicija, liečianti Pabaltijo valstybių užėmimo nepripažinimą. OSI agentai nesiskaito su De jure nepripažinimu Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. OSI dirba išvien su sovietų prokurorais, kurie oficialiai įrašo į visus už geležinės uždangos imtus parodymus, kad sovietų įstatymai, o ne Amerikos, ir ne Lietuvos, ne Latvijos, ir ne Estijos, yra naudojami Vilniuje, Rygoje ir Taline.

Praeitą savaitę Chicagoje OSI pristatė pareiškimus prieš Liudą Kairį. Tie parodymai buvo praversti Rygoje, net ne Vilniuje. Depozicijos buvo padarytos OSI ir sovietų prokurorui artimais bendradarbiaujant. Parodymus ruošiant, dalyvavo ir Jungtinių Amerikos Valstybių ambasados atstovė.

Prieš pradėdant parodymus, sovietai įspėjo Kairio advokatus, kad tų parodymų eiga yra sovietų kontroliuojama, tai yra ne pagal JAV įstatymus, bet pagal Latvijos sovietinį kriminalinį kodą. Depozicijų metu sovietų atstovas nustatinėjo, kas ir kada ir ko gali klausti liudininko, kuris buvo parūpintas OSI ir KGB bendromis pastangomis. Vertėjai buvo ne JAV atstovai, parinkti iš Amerikos specialistų. Tai buvo sovietų paskirti pareigūnai. Tokiu

būdu lietuvių apklausinėjimas buvo vykdomas ne lietuvių kalba, bet rusų kalba — pagal sovietų prokuroro reikalavimą.

Kai JAV teismo skirtas Kairio advokatas bandė protestuoti prieš tokį neteisėną apklausinėjimo būdą, sovietų prokuroras jį vėl įspėjo: aš jus šiuo įspėju (warn), kad kaltinamojo asmens advokatas be mano leidimo neturi teisės mane nutraukti ir kelti klausimus. Aš čia pravedu apklausinėjimą, čia nebus jokių diskusijų tuo reikalu! ir „kai teisėjas (jis užmiršo, kad jis pats nėra teisėjas, o tik prokuroras, nors tai Sovietų Sąjungoje yra net svarbesnė pozicija!) klausia klausimus arba kai valdžios skirtas advokatas klausia klausimus (t.y. OSI), tai apkaltintojo advokatai neturi teisės jų trukdyti, kaip yra nustatyta to krašto įstatymais (t.y. Latvijos SSR įstatymais); gynėjai galės klausinėti tik tada, kai ateis jų eilė“. Žinoma, tokia tvarka yra griežtai priešinga pagrindiniams JAV teismų nuostatom. L. Kairio advokatas vėl bandė protestuoti prieš OSI advokato neteisėtus klausimus. Ir vėl prokuroras jį įspėjo, primindamas anksčiau minėtą eiga.

Kokių klausimų, kiek jų ir kada gali klausti šių KGB pristatytų liudininkų (buvo trys), buvo nustatyta Sovietų Sąjungos atstovo, bet ne pagal JAV teismo nuostatus. Pabrėžtina, kad visą tą eigą sekė JAV ambasados atstovai.

KGB atstovai parūpina ne vien liudininkus, bet ir

SEPTINTOJI LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

JAV LB krašto valdyba savo posėdyje, kuris įvyko 1982 m. gegužės 21 d., galutinai nutarė septintąją Lietuvių tautinių šokių šventę rengti 1984 m. liepos mėn. 1 d. Clevelando Kolizijoje. Prieš tai buvo susi-

glaudžiai ir draugiškai bendradarbiaudami su OSI advokatais, sovietai parūpina ir įvairius dokumentus. Kaltinamojo advokatai tų dokumentų dažnai net negali pamatyti (jie gauna tik Xerox kopijas ir tai menkas). KGB parenka tokius dokumentus, kuriuos jie ketina panaudoti, o neparūpina bendros archyvinės medžiagos apkaltintojo advokatai. Dažnai tai yra užtušuoti ir gana aiškiai padirbti dokumentai, parinkti apkaltinimui tų žmonių, kuriuos jie traukia teisman ir nori juos vėliau ir kitaip pasmerkti. Neįtikėtina, kad visu tuo naudojasi ir JAV valdžios atstovai iš OSI tarnybos.

Kai dokumento originalas yra atsiunčiamas į JAV teismą, dažniausiai, kaip ir buvo L. Kairio byloje, tokį dokumentą kaltinamojo advokatai Sovietų ambasados agentai parodė tik teisme ir tik trumpai. Kai kuriais atvejais Sovietų ambasada išleisdžia specialistus dokumentų patikrinimui, bet tą galima padaryti tikrai nuvykstant į ambasados rūmus. Minimoje L. Kairio byloje net du ambasados agentai dalyvavo teisme ir reikė didelį pastilenkimą ta teismo procedūra. Tik jų žinioje buvo originalūs dokumentai, kuriuos jie buvo pasirodę naudoti prieš L. Kairį: juos davė trumpai pasižiūrėti teisėjui ir tuojau pat juos atėmė. Ir tokie žmonės dalyvavo šiame teisme tik OSI pakviesti ir tik glaudaus ir kolegiško bendradarbiavimo su OSI dėka.

Deja, tik labai mažas skaičius Amerikos piliečių žino, kad šiais laikais tokie nuostatai yra naudojami prieš Amerikos piliečius. Net advokatų tarpe yra labai nedaug žmonių, kuriems yra žinoma OSI procedūra ir jų metodai. Net ir JAV Kongreso atstovai, kurie kasmet pakelia finansinę paramą OSI agentūrai, neseka tų bylų ir nežino, kaip yra naudojama ir piktnaudžiama JAV pozicija, kai yra bendradarbiuojama su sovietais.

Liūdna stebėti, kad JAV teismai, bandydami laikytis imigracijos įstatymų, yra išnaudojami sovietų agentų ir OSI pareigūnų.

tarta su Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba ir su Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininke Gali- na Gobiene, kuri, apžiūrėjusi patalpas, taip rašo JAV LB krašto valdybai: „Buvau nuvykusi į Clevelandą 8 m. gegužės 8 — 9 dienomis, kur aš ir dr. A. Butkus apžiūrėjome Kolizijos patalpas. Tos patalpos yra patogios ir modernios įrengtos, yra geroje ir gražioje vietoje. Visą gerai apžiūrėję ir aptarę su dr. A. Butkum priėjome vienodos nuomonės, kad tas Clevelando Kolizijos yra labai tinkama vieta septintajai Lietuvių Tautinių šokių šventei suruošti“.

Lietuvių tautinių šokių institutas septintosios Lietuvių tautinių šokių šventės ruošimo darbą jau yra pradėjęs ir stengsis duoti šventės programą kuo gražiausia ir įdomiausia“.

Dr. Antanas Butkus informuoja, kad Kolizijos yra greitkelių sankryžoje, tad labai lengvai pasiekiamas iš visų krypčių: rytų, vakarų, šiaurės ir pietų. Privaziavimas iš išvažiavimas labai greitas ir pakankamai erdvi automobilių pastatymo aikštė.

Kolizijos yra naujas ir modernus arenos pobūdžio kompleksas, specialiai pastatytas didelio masto renginiams. Jame yra įrengtos modernios apšvietimo, garsiakalbių ir komunikacijos sistemos bei gera vėsinimo sistema. Taip pat yra keletas kitų didelių salų, paviljonų, restoranų, kelios greitai pobūdžio užkandinės, persirengimo kambariai ir kt.

Aplink areną Kolizijoje yra 17,000 sėdimų vietų žiūrovams. Iš visų pusių arena puikiai matyti.

Dr. Antanas Butkus yra gana optimistiškas, nes po įrodinimų tvirtina: „Turime gerą progą užpildyti visas 17,000 žiūrovų kėdes, nes lietuvių tautiniai šokiai yra patraukliausia forma parodyti savo tautos kultūrinio lobio deimantikus ne tik savo jaunajai kartai, bet ir pademonstruojant Lietuvos senąją liaudies kultūrą amerikiečiams“.

JAV LB krašto valdyba, susitarusi su Lietuvių tautinių šokių institutu, pakvietė dr. Antaną Butkų būti septintosios Lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirmininku, vadovaujantis paruoštomis taisyklėmis.

Tai bus pirmas bandymas Amerikoje tokią didelę šventę ruošti ne sostinėje Chicagoje, bet mažesnėje lietuvių kolonijoje — Clevelande.

Vytautas Kutkus

Kar. A. Juozapavičius šaulių kuopa birželio 5 d. minėjo savo veiklos dešimtmetį Clevelando Lietuvių namuose. Meninę dalį atliko "Jinai ir trys gintarai" iš New Yorko. Julija Venckienė prisegė gelę vieneto vadovui J. Daugirdui.

Nuotr. P. Malėtos

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA

PETRAS MATEKŪNAS

10

Solistų ir instrumentalistų rečitaliai

Prie šios menininkų grupės priklauso solistai ir instrumentalistai. Jų visų tikslas, išskyrus solistę Maralin Niską, kaip jau minėjau, buvo ir yra ne pelnas iš savo rečitalių, bet amerikiečių muzikų kritika. Jie savo rečitalius rengia tik Manhattan koncertinėse salėse. Iš solistų savo rečitalius yra surengę Metropolitan operos solistė Lilija Sukytė, Ona Zubavičienė ir Kazys Jakutis, o iš instrumentalistų prof. Vytautas Bacevičius, Andrius Kuprevičius, Albinas Prižgintas, Jonas Zukas, Aldona Kepalaitė ir Dalia Sakaitė, kuri paskutiniu metu aktyviai pasireiškia lietuvių muzikinėje gyvenime.

Rečitalius rengia patys solistai arba, kaip sakysime, Kazio Jakučio — J. Seaman bendrovė (koncertas įvyko 1981 m. spalio 10 d. Carnegie Recital Hall, Manhattan).

Visi rečitaliniai koncertai buvo aukšto meninio lygio, nežūrint, kur jie buvo surengti — Manhattan ar Kultūros Židinyje. Vienas iš visų įspūdingiausių koncertų buvo solistės Maralin Niska. Ji Kultūros Židinyje yra surengusi net du koncertus: pirmą 1974 m. ir antrą 1981 m. Kun. Leonardas Andriekus savo straipsnyje „Operų žvaigždės dō-

na Kultūros Židiniui“ (atspausdintas „Darbininke“ 1981 m.) rašė, kad „rugsejo 27 d. Kultūros Židinyje bus ypatingas koncertas. Mes turime progos išgirsti žymią solistę viešnia, pasaulio garso operų žvaigždę Maralin Niską“, kuri, kaip toliau rašo „... pas mus jau antrą kartą dainuoja be jokio atlyginimo. Solistės vienintelis noras yra padėti lietuviams, su kuriais ji gana atsitiktinai buvo savo draugų supažindinta prieš dešimtį metų. Tie koncertai yra Maralin Niska dovana Kultūros Židiniui“.

Jos koncertus norėjusi nors keliais sakineliais paminėti. Tai buvo neeiliniai koncertai. Pirmas jos koncertas įvyko 1974 m. Iš to koncerto gautų pajamų buvo nupirktas Kultūros Židiniui naujas pianinas. Programoje dalyvavo jos vyras smuikininkas. Pasisekimas buvo nepaprastas. Ji tuomet atliko arijas iš operų ir dainas.

Apie antrą jos koncertą, kuris įvyko 1981 m. rugsejo 27 d. Kultūros Židinyje, prieš jam įvykstant, paskelbė net New Yorko muzikos žurnalas „The Musical Offering“, dienraštis „New York Times“, „Daily News“ ir „New York Post“. Muzikos žurnale „The Musical Offering“ buvo parašyta, kad solistė Maralin Niska programą atliko nemokamai ir visas pelnas skiriamas lietuvių Kultūros Židinio išlaikymui.

Antrame koncerte, kaip ir pirmame, programa buvo plati ir įdomi. Maralin Niska publikos buvo pasitiktą nuosirdžiu ir ilgu plojimu. Ji dainavo italų, vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis iš operų arijas bei dainas, kurias atliko nepaprastai gražiai. Jos balsas stiprus, gražus tembro ir plačios apimties. Dainavo labai laisvai. Jos balsas užpildė visą salę erdvę. Kai ji dainavo, buvo nepaprasta tyla. Net ir protarpiais, kai solistė išeidavo už scenos, publika

laikėsi labai ramiai. Ir solistė tai pastebėjo ir labai džiaugėsi lietuvių kultūringu elgesiu. Ji buvo pagerbta ilgais plojimais ir, kaip priimta šiame krašte, atsistojimu, kai baigė koncertą. Jai ir jos akompaniatorė Dianai Richardson, Metropolitan operos solistų akompaniatorė, buvo įteikta gėlių. Įteikus gėles, Maralin Niska dar padainavo ariją iš Puccini operos „La Rondine“. Po šios arijos New Yorko Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Aleks. Vakselis visų lietuvių vardu anglų kalba jai padėkojo ir buvo jai, kaip dovana, įteiktas Adomo Galdiko aliejinis paveikslas „Rivieros peizažas“. Dar jai stovint prie įteikto paveikslo, ji pasakė, kad ji jau turinti įsigijusi net tris A. Galdiko paveikslus ir kad jos vyras esąs lietuviu kilmės.

Maralin Niska, pasibaigus programai, atėjo į Kultūros Židinio apatinę salę, kur buvo susirinkę lietuviai po koncerto ir, susėdę prie stalų, užkandžiavo, o kiti prie bufeto atsigaivino alumi ar kitais gėrimais, išimaisė į jų tarpą ir užvedė pažintis. Dr. Marija Žemaitienė, kai Maralin Niska priėjo prie jos stalo, padovanojo jai visus savo gintarinius papuošalus, kurie solistei labai tiko. Jos operinių gastrolių tvarkytojas (manageris) T. Hartmannas buvo nepaprastai nustebinamas, kad lietuviai parodė tokį nuosirdumą, kurio jam neteko matyti ir patirti iki šio koncerto.

Solistė buvo surengtos vaisės, per kurias ji buvo pagerbta ir jai sugiedota „Ilgiausių metų“. Tokių koncertų, kaip buvo Maralin Niskos, ar susilauks daugiau Kultūros Židinyje? Nors ji ne lietuvaite, bet lietuviams parodo savo nuosirdumą, palankumą. Tai didelis pavyzdys mūsų solistams.

(Bus daugiau)

STRATFORDO FESTIVALIO PERLAI

Trisdešimties Kanados Stratfordo festivalio sezonas prasidėjo dramomis dramose. Prieš sezoną atidarant, birželio pradžioje, generalinė repetitija vienas iš "šamokslininkų" taip smogė peiliu Julijui Cezariui, kad Jack Medley atsidūrė ligoninėje ir, kai šie žodžiai rašomi, dar tebesigydė. Sako, peilis tai nepakenkė, jis nulinio ar susistūmė. Bet ant- raeilio ar trečiaeilio aktorius peilį laikęs kumštis sulaužė "Cezariui" porą šonkaulių, o tie savo ruožtu sužeidė plautį. Kitas svarbus aktorius, vienas iš geriausių, Nicholas Pennell, irgi repetitijoje nusilaužė rankos pirštą. Bet dėl tokios smulkmenos jis ligoninėn ne- jo, vaidina, ir aš jį mačiau...

Birželio 19 d. buvau abiejuo- se didžiuliuose teatruose. Abiejuose ne tik viskas išpirk- ta iki paskutinės kėdės, bet prie biuleto kas išėjusiais vei- dais dar stovėjo po gerą būrį žmonių, laukdami, bene atne- kas atliekamą bilietą. Abu spektakliai buvo (atleiskit už banalų žodį) puikūs ir apie kiekvieną skyrium čia truputį papasakosiu.

Shakespeare'o "The Tempest"

Matėme Festivalio teatre, dienos metu (matinee). Kol šviesų išjungimu ir gongo gar- su nepaskelbė spektaklio pra- džio, viskas atrodė labai pro- zaiska, paprasta. Tuščia salė beveik vidurį išsišovusi kam- puotoji scena, tuščias jos bal- konas. Tik nuo balkono į pože- mių takus nutiestos, ištemptos dvi kanapinės virvės priminė, kad matysime laivą. Bet tai bu- vo "tyla prieš audrą". Ak, atsi- prašau, prieš "Audrą" iš di- dziosios...

"Audros" prologo ilgai nepa- miršime. Akimirksniais atsi- rado balkone vairininko ratas ir vairininkas. Atsirado milži- niška, apipilėta balzguna bu- rė, kurią stipri dirbtina oro srovė laikė virš scenos — "laivo", o tamsioje vos įžiūrimi dviejų vyrų siluetai darbovos, būrė čia į vieną, čia į kitą šoną tempdami. Tai "laivo siūba- vimas". Vėl ant scenos pa- kraščių sugulusių siluetai su- kraščių, plakė pilkas vėliavas. Tai "bangos". Na, perkūnų trenksmai, žaibų žaibai, ban- gų šniokštimai — jau visų te- atro lankytojų įprastos būty- bės. Kai šis pragariškos audros prologas užsibaigė mirtina ty- la, iš apstulbimo atsipeikėjusi publika sukėlė savo "audrą"

ALFONSAS NAKAS

plojimais bei pasitenkinimo šauksmais.

Kas "The Tempest" atidžiau skaitėt, atsimenate penkis svarbiausius veikėjus. Prospe- ro rolė lošė Len Cariou. Tikėjo- mės tokio ramaus filosofo, per dvyliką metų stropiausias kny- gas atmintinai išmokusio ir vi- sokias dvasias sau pajungusio protu, ne fizine jėga, bet vietoi- mis jis per daug piktai ant visų šūkavo. Epiloge jis atrodė pa- traukliausias. Mirandą vaidi- nusi Sherry Flett buvo trapi, natūrali, nuosirdi, truputį nai- voka. Į aplėistą salą su tėvu patekusi, tik tėvą ir vieną de- formuotą žmogėną augdama temaciūsi, nors tėvo ir gerai iš- mokslinta, ji negalėjo būti nei kometė, nei šiaip kokia man- drapykė. Trumpai kalbant, Sherry Flett suvaidino pasigė- rėtinai. Jos mylimojo Ferdi- nando vaidmenyje Jim Mezon gal ir nepanėšėjo į audros iš- mestą prinčą, bet meilės sce- nose mokojo dailiai apsimesti. Dvasią (vyriškos giminės) Ari- el'į vaidino Ian Deakin. Leng- vas, temperamentingas laks- tūnas, gražios, atletiškos išvaizdos, kaip ežio spygliai pašiaustais plaukais ir degan- čiomis akimis dramaturgo ir režisieriaus fantazijoms di- džiai pasitarnavo. Pagaliau, pabaisos Calibano rolę gavęs Miles Potter kelė pelyntą pasi- šlykštėjimą, žiūrint į jo guzais be karpom nusėtą kūną, publi- ką jis baimino agresyviais ju- desiais, kartais klaidiu balsu, bet kėlė gailęstį jo protingas, tragiškas veidas. Antraeilės roles lošė du iš geriausių Festivalio aktorių: Richard Monet- te vaidino niekšą Sebastianą, o Nicholas Pennell — girtuoklį jūrininką Stephano. Abu atli- ko gerai, ypač Nicholas Pen- nell, nes jo rolė ne tokia jau maža.

Sį veikalą režisavo pats Fes- tivalio meno vadovas John Hirsch. Dailininkas Desmond Heeley, muzikas Stanley Sil- verman, šviesų tvarkytojas Mi- chael J. Whitfield. Būna spek- taklių, kad esi abejingas, pvz. šviesos efektams, kartais muzi- kiniam fonui, nes juos nustel- bia dramatinė dalis, ypatinga apranga. Šiame spektakly vis- kas buvo vienodai svarbu ir vi- sos dalys puikiai sudė- rintos.

Gilberto ir Sullivan'o "The Mikado"

Kadangi skaitytojas prie

mano pedantiškumo įpratęs, tai gal nesuprasyk, jei paaiškin- siu, kad važiuojant "Audros" žiūrėti, pylė šaltas vidurvasa- rio (atogrąžos) lietus ne tik vi- su keliu, bet ir iki spektaklio pradžios. Ar ne simboliška, ar- gi nereikšminga? Po "Aud- ros" radome debesis prasky- dusius, tad tarp spektaklių turimas tris valandas galėjo- me praleisti ne vien restorane lindėdami, bet ir gatvėje. Nes- baigiantis dalijimasis "Aud- ros" įspūdžiais laiką labai trumpino. Apie antrąjį spek- taklį buvau prisiskaitęs ir pri- siklausęs visokių komplimen- tų, tad, nekantriai jo laukdamas, galėjau, kaip toj pi- kštėlė, dainuoti "dar ne vis- kas, dar ne galas, dar ne pa- baiga".

"The Mikado" pastatytas Avon teatre, normalioje euri- pejiškoje scenoje. Atėję sceną ir- gi radome tuščią, be dekoraci- jų (jau ne kartą rašiau, kad čia nenaudojama uždanga). Žino- jau iš kitų, o kai prasidėjo, ir pats įsitikinau, kad veiksmo metu nuleidžiamų "iš dan- gaus" atvežamų iš šonų dekoracijų, aktorių atsi- ne- samų butaforinių būtinybių čia labai mažai reikėdės, nes stebino, tiesiog stulbino daili- ninkės Susan Benson sukurti kostiumai. Kas žmogus, tai vis- kitoks apdaras, vis akį verian- tis spalvų margumas, sunkios ir lengvos medžiagos. Visos moterys japoniškai juodaplau- kės, visi vyrai japoniškai pli- kom galvom, su prikljuota trumpa kasa per plikės vidurį. Visi su veduoklėmis ir išmokyti kaip šauniai jas naudoti šo- kant. Dar scenos fone tai atsi- randanti, tai išnykstanti di- džilė varinė saulė, dar apvalios platformos bei laipte- liai išskirtinai šokėjams bei dainininkams, dar dalimis at- nešamas ir sustatomas japo- niškas medis. Šitiek judančių spalvų retai tenka matyti. La- bai efektyviai prie to prisidėjo ir jau anksčiau minėto Mich- aelio Whitfieldo šviesos.

LEONARDAS ANDRIEUS

ETERNAL DREAM Selected Poems

Edited and translated by Jonas Zdany

Published by Manyand Books, Inc., Woodhaven, N. Y. 1980

Kieti viršeliai. Kaina su per- siuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

UPHOLSTERY & SLIPCOVERS FURNITURE REFINISHING

Satisfaction Guaranteed. 50 Years of Quality Work. HAAS UPHOLSTERY, 6034 26th St. Cicero, Ill. 60650, Tel. 652-4795

RADIO PROGRAMA NAUJAS LAIKAS

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 8:00 iki 8:30 valandos ryto.

Pradedant vasario 7 d. sekmadienį, turėsime programą du kartus sekma- dieniais: nuo 8:00 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet per tą pačią stotį WLYN 1360 banga AM. Bus perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzi- ka, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Bal- tic Florists-gėlių bei dovanų krautu- vę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir ra- site taipgi didelį pasirinkimą lietuviš- kų knygų.

Libretistas W. S. Gilbert ir muzikas Arthur Sullivan "The Mikado" sukūrė beveik prieš šimtmetį, tiksliau prieš 98 me- tus. Šio šimtmečio pradžioje ve- kalas buvęs gerokai pertvar- kytas. Stratfordo festivalio režisierius ir choreografas Brian Macdonald šiame pa- statyme į aktorių lūpas pridėjo šiuolaikinių politinių anek- dotų su šiuolaikinių politikų pavardėmis, kad publika beveik po kiekvienos frazės žvengtų žvengė. Bet šnekamieji libreto tekstai čia tik atokvėpiams nuo dainų bei šokių. Du po maždaug 70 minučių užtrukę operetės veiksmas turėjo po tu- ziną dainų (solo, duetų, trio, vyrų bei moterų chorų atski- rai, jungtinio choro) ir kiek ma- žesnių šokių šokių (dažnai dai- nos bei šokių būdavo neatskiriama supinami). Ne- galėjome atsistebėti tokiu ne- apsakomu choreografiniu pre- ciziškumu! Nepastebėjome jokio netiklaus judesio, nors akto- rių apie du tužinai dažnai už- plūsdavo sceną.

Pernai, kitoje Gilberto ir Sul- livano operetėje, geriausiai pa- sirodė veteranas aktorius Eric Donkin. Vieną iš kelių svar- biųjų rulių jis turėjo ir dabar (Ko-Ko). Be jį ir kelis kitus ge- rokai priėmė naujas tos rū- šies dievaitis — Richard McMillan (Pooh — Bah), Strat- ford festivalio vaidinąs keletą metų, bet tik šiame veikalė iš- kilęs į komiką, — žvaigždė. Ki- tas Donkiną priėmėdęs vyras — Gidon Saks (The Mikado of Japan). Tai naujokas Stratfor- de, bet kitur pasirodęs teatruose, filmuose, operose. Įdomus jo balsas: nuo soprano (tik- rai!), iki baritono. Puikus akto- rių. Iš moteriškųjų geriausiai dainavo Christina James (Ka- tisha), o geriausiai vaidino (meili, šilta, temperamentin- ga) Marie Baron (Yum — Yum). Bet pavieniai aktoriai šioje operetėje dažnai nustel- biami viso kolektyvo ansam- bliskumu, kolektyvo puikiai at- liekamų šokių bei dainų.

Muziką šiame pastatyme tvarko Berthold Carriere, tik aš nežinau, kokios tiksliai mu- zikos pareigos, kai visas veika- las kito muziko parašytas. Be- to, nesuprantu, kiek šios ope- retės muziką "japoniškumo". Man visos melodijos čia pri- mena kažkokius gotiško stiliaus maršus (čiak, čiak, čiak) ir pagal šią muziką šokami šo- kiai lyg gotiški. Bet tai mano mėgėjiška nuomonė. Šiaip ar- taip, tai puikiausias šio 30-jo Stratfordo festivalio pastaty- mas, tikras perlai. Gaila, kad "The Mikado" repertuare liks tik iki rugpjūčio 1 dienos ir bi- lietai jau baigiami išpirkti.

LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS

Toronto 1984 m. rugsėjo 1, 2, Darbo dienos savaitgalio metu, vyks Lietuvių katalikų kongresas, baigsis šv. Kazimiero metų iškilmes. Kongresui ruošti sudaromas komitetas. Jam vadovauja dr. Juozas Sungaila iš Toronto. Dr. Sungaila, sėkmingai įvyk- dęs daug painių uždavinių, pasižymi sistematingumu, ryž- tu, didele energija.

Katalikų kongresas skleis tris trimis: religinę, akademinę ir muzikinę. Paskutiniąją linkmę padaryta keletas svarbių žingsnių. Susi- tarta su teatro sale Toronto, kurioje bus pastatytas origina- lus, misterijos-oratorijos pobū- džio veikalas. Libretą rašo poe- tas Kazys Bradūnas, muziką komponuoja komp. Darius Lapinskas. Veikalas bus pil- nai baigtas 1983 lapkričio mėnesį, kad pakaktų laiko jį paruošti scenai. Su autoriumi ir kompozitorium ryšį laiko ir bendradarbiauja dr. Sungaila.

1984 kovo 4 sueina 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Vienintelio lietuvių tautos šventojo, išsiskiriančio savo karališkąja kilme, meile taikai (stengėsi, kad būtų išvengta ginklų naudojimo; ir dora, mirties suakutis bus atžymėta eile įvykių. Tačiau šv. Kazimiero metai nesiribos iškilėmis ir medžiaginio ar kūrybinio pobūdžio palikimu. Lietuvių tautai, iki šiol sugebėjusiai nenuskęsti į tvindančioje nelaimėje, dvasinis tvirtumas yra pagrindinis ginklas. Sukurti šią mūsų jėgą.

V-s.

Jei sukurtos šeimos kelias tėvų sugebamas suderinti su žmonijos tobulėjimo kūryba, su Dievo keliu, tai meilė vis stiprėja, kaskart duoda dides- nės laimės ir pasitenkinimo. Ir taip iki džiaugsmingos lai- mingos kūno mirties. Myli gi- liai jaučia, kad jų meilė nuga- lėjo mirtį, kad tai tik maži varteliai į amžinąją laimę, į absoliutinį gerį. Bet jei nesu- gebama suderinti šeimos su Dievo keliu, jei užsidaroma joje egoistiškai, jei ieškoma joje tik sužadino ir smagumų, jei vengiama vaikų, tai ūmai ateina nusivylimas, trošku- lys, nepasitenkinimas, ir sie- loje kažin kas plyšta.

VI. Putvy

CLASSIFIED ADS

NUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. mažas butas pirmame auk- ste. Marquette Parke— 2519 W. 69 St. Tel. — 434-4933.

ISNUOM. 4 kamb. (2-įj mį-g.) butas vyresnio amž. vienai ar dviem mote- rim. 47-os ir California apyl. Jokių gyvuliukų. Skambint po 6:30 val. vak. tel. — 376-7894.

PARDAVIMUI

Parduodamas italiskas akordeonas. 100 Jol. Beveik naujas. Skambint — 622-9785

MISCELLANEOUS

[vairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

OOSMOS PARCELS EXPRESS

2201 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

10% — 30% — 30% pigiau mokėti už apdardą nuo ugnies ir automobi- lio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

[vairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

AERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei- dimai ir pilna apdrauda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-9063

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plyte- lės. Karšto vandens tankai, Flood con- trol. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — Lietuviškai.

SERAPINAS — 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromai VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYS PRABŪMAI ir citokle blankai.

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelduojamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

TELEF. 925-2787

Remkite tuos verslininkus, ku- rie skelbia diena. „Drauge“.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2238

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Bright- ton Parke. \$39,500. Savininko paskola.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įreng- tas sklypas. 72-ra ir Campbell. \$39,000.

6 BUTŲ MORINIS. 4 maš. mūr. gara- zas. \$17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.

2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.

Skambint 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

MISCELLANEOUS

AUSRA

1979 m. gegužis — 1980 m. sausis

Nr. 16/56 — 20/60

Tai IV-sis Lietuvos pogrindyje lei- dziamo žurnalo "AUSROS" rinkinys, apima 16, 17, 18, 19 ir 20 numerius, pasirodžiusius su 1979 m. gegužės — 1980 m. sausio datomis.

Redagavo ir vardu rodylę sudarė Jonas Dainauskas. Išleido Akademine Skautijos Leidykla, Chicago 1981 m., 276 psl. Kaina su persiuntimu \$6.95.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Illinois gyventojai dar pridėd 42 ct. valstijos mokesčio.

Ko liūdi, putinėli?

ANTANAS GUSTAITIS

Eleginės Satyros

Išleido Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas 1982 m. Aplankas Romo Viešulo. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$8.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

DENGIAME IR TAIHOME

VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS

AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE

NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler LeBaron Medallion

2-dr. Coupe

BALZEKAS MOTOR SALES

CHRYSLER • IMPERIAL

PLYMOUTH • K CARS

"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“.

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių

dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi-

siems priimanoms.

Stratfordo teatro festivalyje, Kanadoje, aktoriai Henry Ingram ir Marie Baron "The Mikado" vaidinime.

Chicagoje PLB suruoštos vakaronės atžymėti suteiktam pirmajam 100,000 dol. Lituanistikos katedros Illinois universitete Chicagoje, įsteigimui, keli Lituanistikos katedros valdybos nariai. Iš kairės: St. Balzekas, V. Alekšienė ir I. Balašienė drauge su dalimi rėmėjų, davusių po 1,000 dol. I. Straukas (2-ras iš k.) ir A. Rūgytė (2-ra iš deš.). Nuotr. J. Tamulio

LIETUVIŲ FONDO VAKARONĖJE

Siais metais Lietuvos Fondas švenčia savo veiklos dvidešimtmetį. Apie šį fondą lietuvių visuomenė gerai informuota. Tačiau Lietuvos Fondo valdytojai gegužės 21 d. Jaunimo centro kavinėje susitiko su lietuvių visuomene.

Vakaronė buvo naudinga ir įdomi. Jai vadovavo LF renginių vyriausioji rengėja Marija Remienė. Ji pažymėjo, kad per 20 metų visų lietuvių pastangomis LF beveik pasiekė tris milijonus. Iš LF jau lietuvių išlaikymui išdalintas vienas milijonas. Tad šioje vakaronėje norima labai kukliai šią LF sukaktį prisiminti.

LF tarybos pirmininkas Stasys Baras (ir valdybos pirmininkas dr. G. Baluko vardu) žvilgtelėjo į praeitį, į LF kūrimo dienas. Jaunieji entuziastai tada nestokojo ryžto, sutartinai siekdami užsibrėžto tikslo. LF kaskart stiprėjo, augo įnašais ir išaugo į tvirtą žuolę, finansinę didelę jėgą, kuri aprūpina mūsų švietimą, kultūrą, meną ir kitas gyvenimo sritis pinigėmis paramomis. Ateityje tikimasi iki ketvirčio milijono pelno.

Dr. Antanas Razma, buvęs daugelį metų tai LF tarybos ir valdybos pirmininkas, savo žodyje paklausė: Kas būtų nutikę, jeigu LF nebūtų įkurtas. Dr. Antanas Razma išskėlė LF darbuotojų sutartinį darbą, atiduotą auką, atsižadant asmenišku reikalu. Ateityje gal pasišventėlių ir veikėjų gretos mažės, bet finansinė jėgainė telks naujas jėgas.

Apie LF investavimus kalbėjo Viktoras Naudžius. Jis pažymėjo, kad 41 procentas viso LF kapitalo yra grynais pinigais, investuotas į vadinamą "Money Market", 33 procentai į korporacijų bonus bei morkičius, 26 procentai į korporacijų akcijas, už kurias taip pat gaunami procentai. Šie metai nebus geri investavimams. Pirkimas ūkis už 439,250.75. Ūkis išnuomojamas ir gaunama pajamų.

Pelno skirstymo komisijos pirmininkas dr. Kazys Ambrozaitis pažymėjo, kad jau vienas milijonas dolerių paskirtas kultūros reikalams. Išryškino pelno dalinimo principus, komisijos sudėtį — 3 atstovai LF ir 3 atstovai — LB. Kasmet gaunama prašymų trims šuntams tūkstančių. Tad esą ypatingai sunkus pelno skirstymo darbas. 1981 m. buvo iš viso paskirstyta 135,000 dol. Pelno 30 proc. per LB atitenka švietimo tarybai, 30 proc. ypatingiems projektams remti ir 15 proc. stipendijoms. Vien įvairioms knygoms leisti paskirta 68,000 dol. Literatūros premijoms 20,000 dol. Lituanistiniam švietimui tiesioginiai 112,800 dol. Iš Kruonio stipendijų fondo kasmet taip pat

skiriamos stipendijos. Pelną skirstant tariamasi su įvairių sričių žinovais.

LF narių verbavimo komisijos pirmininkė Mildos Lenkauskienės pranešima perskaitė Jonas Vaznelis. Numatoma narių verbavimo vėjus, kviečiama į LF įrašyti šeimos narius, vaikaitis ir dukraitės. Šią mintį propaguoti LB apylinkėse, susirinkimuose, organizacijose raginti su savo stambesniais įnašais į LF įstoti,

mintį propaguoti PLJ kongresuose, jaunimo suvažiavimuose.

Dr. G. Balukas, meno puoselėjimo komisijos ir LF valdybos pirmininkas, išsamiai papasakojo apie LF užmojus puoselėti meną. Aptarė aplinkybes, kuriomis buvo įsigyta Prano Domšaičio meno darbų 700 ir sumokėta apie 100,000 dol. Dail. A. Valeška apibūdino Pr. Domšaičio kūrybą, jos vertingumą. Tai esąs neįkainojamas turtas, kuriuo domėsis ir šio krašto muziejai.

LF vardyno redaktorius Apolinaras Bagdonas pranešė, kad

INSTITUTO DURYS VASARĄ NEUŽSIDARO

Su mokslo metų pabaiga prastai pasibaigia ir lituanistinių mokyklų veikla. Mokiniai ir mokytojai apleidžia patalpas ir mokyklų durys būna uždaromos. Tačiau Pedagoginio Lituanistikos instituto durys neužsidaro. Visą vasarą lieka atdaros. Su Lietuvos Fondo parama jau trečius metus talkininkai tvarko biblioteką ir vysto planus ateinančioms mokslo metams. Šią vasarą, PLI rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui vadovaujant, bibliotekoje dirba Audrius ir Vytenis Kirvelaičiai ir Robertas Vitas.

Jie tvarko instituto biblioteką ir kataloguoja Pasaulio Lietuvių

leidinys baigiamas redaguoti.

Dr. Antanas Razma aptarė LF kredito kooperatyvo reikalą. Ši institucija sparčiai auga, jau turima indėlių apie vieną milijoną ir 500 tūkstančių. Moka gerus dividendus, patarnauja LF nariams, teikdama paskolas mažesniais procentais.

LF informacijos vedėjas Antanas Juodvalkis išryškino spaudos, radijo talką LF idėjos skleidimui, propagandos reikalingumą ugdomą LF. Po visų pranešimų kilo įvairių klausimų, kuriuos atsakė pranešimus padarė LF patarėjas Marija Remienė visiems už įdomią ir naudingą vakaronę padėkojo. Po to dar vakaronės dalyviai gėrė kavą, vyną, užkandė ir dalinosi LF veiklos išpuoliais. Dr. K. Ambrozaitis parodė skaidrėse LF veiklos momentus.

Jurgis Janušaitis

archyvo leidinius. Naudodamas modernias priemones, įskaitant kompiuterį, PLI bibliotekos skyrius sutvarko maždaug pusantro tūkstančio knygų kas savaitę.

PLI bibliotekoje yra daugiau kaip 8.000 leidinių ir vis tebeauga. Katalogas yra dažnai papildomas naujais leidiniais. Daugumas leidinių pasiekia institutą per aukotojų rankas. PLI bičiulių tarpe randami Vacius Prižgintas, kun. dr. Juozas Prunskis, dr. Kazys Pemkus, Juozas Mariniene, Antanas Kareiva, Aleksandra Mikoliūnienė, Natalija Danilevičienė, kun. J. Lechavičius, Aldona Klygienė, Angelina Vintartienė, Akademines Skautijos leidykla, dr. Gražina Kaganiec, Apolinaras Bagdonas, Aleksandras Dundulis, Kleopas Girvilas, kun. Vaclovas Gutauskas, Juozas Masilionis, Irena Regienė, Juozas Tamulis, Pranas Razminas, Jonas Dainauskas, Jonas Gliosas, Gailutė Valiulienė, Danutė Augienė ir visa eilė kitų.

Be šių aukotojų, PLI biblioteka negalėtų tarnauti instituto studentams ir lektoriams bei lietuvių visuomenei. Institutas taip pat yra skolingas knygas ir vaizdines priemones Lietuvos Skautų sąjungos seminarui. Kitos organizacijos irgi gali pasinaudoti PLI biblioteka ir vaizdinių priemonių koordinatore, lektore Marija Smilgaitė yra paruošusi visą eilę vaizdinių, lietuvių lituanistikos temas. Lektorė Birutė Tamulynaitė šiuo metu vadovauja pratimų leidimo pra-

DRAUGAS, antradienis, 1982 m. birželio mėn. 29 d. 5

diniam paruošimui. Pratimus tojams lengviau. Knygų aukos galutinai paruošė lektorai Pranas Razminas, akivaizdinio skyriaus direktorius, kun. Juozas Vaisnys ir Juozas Masilionis. Pratimai bus priimti prie lietuvių kalbos vaizdinių.

Institutas kviečia visus lietuvius prisidėti prie instituto darbų, kad svarbus lietuvių išsilavinimo darbas galėtų būti tęsiamas. Instituto studentai yra lietuvių visuomenės viltis ir ateitis. Jiems reikia moralinės ir materialinės paramos. PLI darbuotojai mielai atvyks į knygų aukotojų namus, jei taip auko-

tojams lengviau. Knygų aukos irgi nurašomos nuo valdžios mokesčių formą. (PLI telefonas 312 — 434-4545). R. Vitas

ILLINOIS FINANSAI

Su bedarbių šelpimu Illinois valstija labai daug įsiskolino federaliniam išdui. Susidarė finansinių sunkumų ir ligoninėms išmokėti už neturtėlių gydymą. Gubernatorius Thompson susitarė, kad bus galima kiek vėlesniam laikui atidėti išmokėjimą ligoninėms susidariusios 170 mil. dol. sumos.

DEVYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A. STASYS ČINIKAS

Jau suėjo devyneri metai, kai aš netekau savo brangaus vyro. Mirė 1973 m. liepos mėn. 1 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet aš jo niekad negalėsiu užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos liepos 1 d., ketvirtad., 7 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Šv. Mišios taip pat bus atnašaujamos Tėvų Marijonų koplyčioje liepos 4 d., 9 val. ryto.

Maloniai prašau gimines ir pažįstamus prisiminti ir pasimelsti už a. a. Stasio Činiko sielą.

Pasilieku skausmo prislėgtą žmoną SOFIJA

Gen. T. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos įždininkui

j.š. JUOZUI MARUI, jo broliui A. + A. Petrui Marui mirus, liūdesio valandoje reiškiame užuojautą.

KUOPOS VALDYBA IR NARIAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

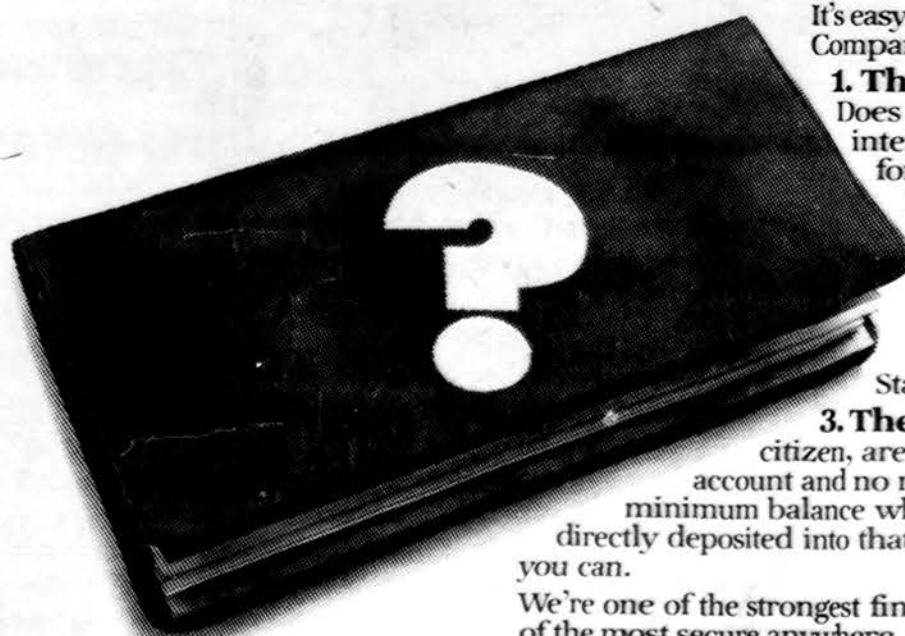
VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 54th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1006

Is your checking account up to Standard's?

It's easy enough to find out. Just take our Standard Comparison Tests.

1. The \$100.00 Minimum Balance Test. Does your checking account pay you 5 1/4% interest with no monthly service charge just for maintaining a \$100.00 minimum balance? Standard's does.

2. The No Minimum Balance Test. Is your checking account free, with no minimum balance or monthly service charge when you keep \$2,000.00 in a savings or certificate account? Standard's is.

3. The Senior Citizen Test. If you're a senior citizen, are you getting interest on your checking account and no monthly service charge with only a \$10.00 minimum balance when you have your government checks directly deposited into that account? At Standard Federal Savings you can.

We're one of the strongest financial institutions in the area. And one of the most secure anywhere. So if there's any doubt in your mind as to how your present checking account compares, maybe you ought to bring it up to Standard.

Come up to our Standard.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOME OFFICE: 4192 Archer Ave., Chicago 60632 Ph. 847-1140
47TH STREET: 2555 W. 47th St., Chicago 60632 Ph. 523-1083
LOMBARD: 23 N. Main St., 60148 Ph. 627-1140
HICKORY HILLS: 9357 S. Roberts Rd., 60457 Ph. 598-5050
AURORA: 301 W. Galena Blvd., 60507 Ph. 892-1140
GARFIELD RIDGE: 6141 Archer Ave., Chicago 60638 Ph. 767-5200
DOWNERS GROVE: 5100 Forest Ave., 60515 Ph. 963-1140
OAK LAWN: 10350 S. Pulaski Rd., 60453 Ph. 424-5910
HILL CREEK: Hill Creek Shopping Center, Hickory Hills 60457
BOULDER HILLS: 21 Boulder Hill Pass, 60538 Ph. 897-1166

APYLINK MUS

× **Jungtinis Pabaltiečių komitetas**, kurio būstinė yra Washington, D. C., ieško reikalų vadovo, kuris palaikytų ryšius su JAV valdžios atstovais, spauda ir visuomene. Gali būti lietuvis, latvis ar estas, bet turi mokėti gerai anglų kalbą, su akademiniu išsilavinimu politiniuose moksluose ir pažįstas Europos gyvenimą. Nebūtinas mokslo laipsnis, bet turi turėti patirtį tarnyboje. Pradinė alga 17 tūkstančių dolerių metams.

× **Vyresniems kaip 50 metų amžiaus žmonėms** miestai išduoda apyrankes, kuriose yra numeriai, reikalingi nelaimės atveju. Užsiregistruoti lietuviai gali šį antradienį, birželio 29 d., nuo 9 val. r. iki 3 val. po pietų Margučio patalpose.

× **J. Skuodas** buvo išrinktas iš 250 De Kalb rajono mokytojų kaip iškiliausias mokytojas. Komitetas, susidedantis iš administratorių, mokytojų ir tėvų atstovų, pasiūlė jo vardą ir su rekomendacijomis pasiuntė į Springfield, kur gale vasaros bus renkamas "Teacher of the Year" iš visos Illinois valstijos.

× **"The Chicago Catholic"** savaitraštis birželio 25 — liepos 2 d. laidoje išspausdino Mortos Gražulis laisvą prieš abortus ir kun. Kazimiero Pugevičiaus laisvą apie kun. John Long atstovavimą Maskvos suauktoje vadinamoje taikos konferencijoje ir jo pasisakymą, kad reikia tokią ateitininkų Rusijoje ir religijų atstovams pasisakyti prieš atominius ginklus. Gerai tik, kad šis "atstovas" nekalbėjo apie religijos laisvę Sovietų Sąjungoje, kaip Billy Graham.

× **A. Zukas**, Woodhaven, N. Y., V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., Juozas Jakuska, Manchester, Mich., J. Bucevičius, Miami Beach, Fla., pratesdami prenumeratas, pridėjo ir po 7 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Kęstutis K. Miklas**, Plainview, N. Y., visuomenininkas, Petras Vyšniauskas, Cleveland, Ohio, Juozas Kalėda, Wayne, N. J., C. Palubinskas, Euclid, Ohio, Anna Jockus, Otsego, Mich., Veronika Janušauskas, Dayton, Ohio, pratesdami prenumeratas, atsuntė po 7 dol. aukų. Visiems labai ačiū.

× **Vytautas Poškus**, Sault Ste Marie, Ont., Kanada, užsiskaitė naujais leidiniais ir kartu atsuntė 12 dol. už kalendorių. Labai ačiū.

× **Dainavos meno ansamblio** ruošiamam naujam muzikiniui spektakliui aukoję: G. Mickėvičius, Michigan City, Ind., 500 dol.; Brighton Parko Liet. Bendruomenė 100 dol.; Dr. F. Kaunas, Cicero, 100 dol.; V. Petras, Vacys Construction Co., 100 dol.; A. Tveras, Chicago, 100 dol.; A. Simonaitis, Chicago, 100 dol.; A. Brazis Justice, Ill., 100 dol.; Vytauto D. Šaulių Rinktinė, 100 dol. Dainavos ansamblis taria nuosirdų ačiū. (pr.).

× **Etninių Grupių Tarnyba** (Ethnic Community Services) praveda apklausinėjimą Margučio patalpose 2422 W. Marquette gatvėje nuo antradienio iki penktadienio, nuo 1 val. p. p. iki 5 val. vak., sužinoti kiek kriminalinių nusikaltimų ir skriaudos yra padaryta lietuviams, ir suapžindinti lietuvių su Victim's Compensation Act. Nukentėję prašomi atvykti į Margučį išpildyti apklausinėjimo blankus, arba paskambyti 476-2271. (sk.).

× **K. Milkovaitis**, Vl. Išganaitis ir Al. Budreckas iš Šaulių sąjungos pusės ir dr. L. Kriauciūnas bei T. Blinstrubas iš Altos pusės turėjo pasitarimus, kaip suderinti lietuvišką veiklą ir artimiau bendradarbiauti. Pasitarimas buvo birželio 22 d. Altos patalpose.

× **Anatolijus Milūnas**, Lietuvos respublikonų federacijos pirmininkas, prezidento paskirtas Greitkelių saugumo patarėjų komitetan. Iki šiol jis dirbo De Leuw Cather and Company Chicagoje. Dabar jis perims R. Adams Cowley vietą. A. Milūnas yra gimęs 1926 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvoje.

× **Norman Burstein**, Chicago, Ill., moteriškų kailių prekybininkas, "Draugo" gegužinės laimėjimams padovanojo du vertingus daiktus. Labai ačiū. "Draugo" gegužinė bus liepos 11 d. sekmadienį, prie "Draugo". Visi kviečiami dalyvauti.

× **"Sun-Times"** birželio 28 d. laidoje aprašo Chicagos merės Jane Byrne surengtą vasaros gegužinę Marquette Parko rajone. Jame dalyvavo apie 20,000 žmonių. Dienraščio reporteris primena, kad tai daugiausia lietuvių ir kitų etninių grupių apgyventas rajonas. Primenama taip pat, kad buvo galima pirkti lietuviškų valgių ir kitų tautybinių daiktų.

× **Patikslinimas**. Praeito antradienio "Draugo" birželio 22 d. laidoje, 5 psl., straipsny "Iamžinkime Lituanica" antrojo eilutėje turėtų būti: ...tik dėl savo nerangumo ar ryžto stokes neįvykdome vieno ar kito užsibrėžto plano.

× **Val. Černiauskienė**, mokytoja, daugelį metų jaunųjų ateitininkų stovyklose vedanti vaikų darbų užsiėmimų, š. m. nuo rugpjūčio 8 iki 15 d. ves rankų darbų užsiėmimus lietuvių kilmės jaunimo stovykloje Dainavoje.

× **Šv. Rašto biurelio** konferencija, turėjusi būti liepos 1 d., dėl susidėjusių aplinkybių neįvyko.

× **Kun. J. Sakevičius**, MIC, svečias iš Anglijos, "Drauge" nusipirko įvairių knygų už didesnę sumą, jei dar įteikė 25 dol. auką lietuviškos knygos palaikei. Nuosirdus ačiū.

× **Irena Girdis**, St. Petersburg, Fla., Lucy Gudeliene, Hot Springs, Ark., mūsų bendradarbiai, atsuntė po 15 dol. aukų. Labai ačiū.

× **A. S. Jucas**, Hot Springs, Ark., prie prenumeratos mokesčio pridėjo ir 12 dol. auką. Labai dėkojame.

× **B. Jasaitienė** ir **K. Bružas**, nuosirdus Balso veikėjai, tvarkys ir praves laimėjimų — laimės šulinio dovanų paskirstymą Balso gegužinėje, kuri bus liepos 18 d., sekmadienį, Jaunimo centre. Gegužinės rengėjų nuosirdžiai prašo visų Balso laimėjimų paauglių šiemis laimėjimams. Aukos priimamos Balso raštinėje, 2558 West 69 g., skyriuose ir gegužinės metu. (pr.).

× **1982 m. Mardi Gras** dalyvavusioms organizacijoms V. Markevičius praneša, kad dėl kai kurių organizacijų neatsiskaitymo negalima daryti revizijos ir tuo pačiu padaryti finansinį atsisakymą. Kai bus atsiskaityta, visų dalyvavusių organizacijų atstovams bus pranešta, ir kaip kiekvienais metais bus įteiktos finansinės apyskaitos kopijos. (pr.).

× **St. Osmir Memorial, Inc.**, 3914 W. 111 St. (1 blokas nuo šv. Kazimiero kapinių), telefonas 233-6335, seniausia lietuvių paminklų bendrovė ir dirbtuvė. Didžiausias pasirinkimas. Nelsonas ir Dulyas savininkai. (sk.).

Žurnalistų sąjungos pirm. J. Janušaitis įteikia jauniems Kr. Donelaičio lietuviškos mokyklos abiturientams knygas "Žurnalistika" mokslo metų užbaigimo iškilmėse birželio 5 d. Iš kairės: J. Janušaitis, A. Plėnas, A. Polikaitis, K. Drunga, A. Jasaitis, R. Gaizytė ir 8 kl. auklėtoja R. Kučienė. Nuotr. J. Tamulėlio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ISTORIKAI MINĖJO LIUDNĄJĄ BIRŽELĮ

Liidnąjį birželio 14 d. 5 val. vak. Lietuvių Istorijos draugijos 35 nariai susirinko A. Rūgytės bute prisiminti baisius lietuvių trėmimus. Susirinkimą atidarė reikalų vedėja ir išdėstė Alicija Rūgytė, pareiškėdama, kad šį mėnesį jau 4-tas draugijos susirinkimas. Liepos mėnesį ruošiamas draugijos gegužinė, kuri vyks Ateitininkų namuose, Lemonte, liepos 3 d. Buvęs pirm. dr. J. Jakštas pranešė reikalų vedėjai laisvą, pranešdamas, kad jau užbaigtas Lietuvos istorijos tomas, kurį išleis Lietuvos Istorijos draugija.

Tada ji supažindino susirinkimo dalyvius su šio susirinkimo prelegentu kun. dr. Juozu Prunskiu, kuris ne tik savo jėgas, bet ir savo lėšas aukoja lietuviškiems reikalams. Pirmiausia prelegentas pasiūlė už Sibiro nukankintus lietuvius pasimelsti, sukalbant Viešpaties maldą. Po to pradėjo išskaičiuoti lietuvių tautos nuostolius, raudoniesiems okupantams pradėjus naikinti lietuvių tautą. Ir dabar dar Sibire yra dvigubai tiek lietuvių, kiek jų gyvena Chicagoje.

Per pirmąjį masinį išvežimą buvo ištremta 34,000 lietuvių, kūdikių, vaikų, jaunųjų suaugusių ir senelių. Vėliau tie vežimai kartojosi taip, kad buvo išvežti iš Lietuvos 360,000 žmonių, t. y. kas dešimtas žmogus. 1939 m. Lietuvoje gyventojų buvo 3,200,000, o po 20 metų 1959 m. tik 2,700,000. Per tą laikotarpį gyventojų ne tik nepriaugo, bet dar sumažėjo. Knygnešius per 40 spaudos draudimų metų tebuvo išvežta į Sibirą 1000 žmonių, Muravjovas ištremė 9,341 žmogų, o bolševikai — 360,000. Paskaitė ištrauką iš Sibiro tremtinės Rūkenės knygos apie tremiamųjų išgyvenimus užkaltaus vagonuose.

Citavo Sibiro tremtinių eilėraščius, išspausdintus 1975 m. šv. Pranciškaus Varpelyje.

Lietuviai respublikonai suvažiavę Bal Harbour, Fla. Iš kairės: P. Silas, M. Strazdienė, Z. Strazdas, K. Oksas, O. Galvydienė, dr. A. Valienė, Jack Burgess — spec. prezidento asistentas, V. Jacobson, A. Milūnas ir A. Miliauskienė.

Buvo dar klausimų ir papildymų, kuriuose dalyvavo J. Jokubka, E. Gorėnienė, Balzaras ir kiti. Taip pat kun. dr. J. Prunskis parodė skaidrų, kuriose vaizduojami Sibiro lietuvių ir jų kapei.

Baigiant minėjimą, kun. J. Prunskis pabrėžė, kad labai svarbu jaunajai lietuvių kartai perduoti tuos baises išgyvenimus. Po to vaišingoji šeimininkė A. Rūgytė pakvietė visus prie vaišių stalo, kur draugiški pokalbiai dar gerokai užsitęsė. Istorikai nepalsta savo veikloje. A. P. B.

VALAIČIŲ MENO KOLEKCIJA

Dr. Jonas Valaitis yra Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas, uolus visuomenininkas, dalyvaujantis daugelyje organizacijų. Jis su savo žmona Jone uolus ir meno kolekcionierius, to ėmėsis nuo 1948 m., dar būdamas Tuebingene. Jis yra sutelkęs daug lietuvių dailininkų kūrinių. Birželio 22 d. padarė tų kūrinių parodą Galerijoje (744 N. Wells) Chicagoje. Tai iš dalies buvo surišta su vardinėmis — Joninėmis. Buvo išstatyta daugiau kaip 30 kūrinių pasižymėjusių dailininkų, kaip Viktoro Petravičiaus, Romo Viesulo, Vytauto Igno, Ados Sutkuvienės, Zitės So-deikienės, Vlado Meškėno, Vytauto Virkiau. Kūriniai visokiomis temomis, įvairios technikos, pradedant nuo klasiškinių ir baigiant impresionizmu ir abstraktu.

Geras išdėstymas, kūrybinis įvairumas lankytojams sudarė malonų vaizdą. Ypač gausiai buvo atvykusių penktadienio vakarą, birželio 25 d., kada buvo suruoštas specialus priėmimas. Daugiausia paveikslų — V. Petravičiaus. Patraukli jo Golgotos mozaika. Dail. Ignas suradęs savitą sprendimą Nukryžiuotojo veidui. Iš Australijos atvykęs dail. Vl. Meškėnas sukūręs dr. J. Valaičio ir jo žmonos Jonės portretus.

Lankytojų dėmesį kreipė ir patrauklūs A. Sutkuvienės, Z. So-deikienės, V. Virkiau ir R. Viesulo kūriniai.

Galerijos direktorius kun. Alg. Kezys aiškino, kad ši paroda buvo surengta kaip paskatinimas mūsų kultūrininkams telti meno kūrinius, kurie būtų verti parodos.

Birželio 29 — liepos 18 d. vyks dail. Lindos Beresnevičiūtės kūrinių paroda, dail. A. Gal-diko peizažų paroda, o rudenį — Lietuvių liaudies meno paroda. J. Pr.

BALFO APSKRITIES VEIKLA

Balso Chicagos apskrities valdybos ir skyrių pirmininkų bei jų atstovų bendras susirinkimas vyko birželio 5 d. Balso centro valdybos patalpose. Susirinkime buvo svarstomi Balso gegužinės reikalai. Balso gegužinė šiais metais vyks liepos 18 d. Jaunimo centro patalpose. Gegužinės pradžia 12 val. dieną. Kavinės reikalai pavesti V. Baliešytei ir Vincui Pavilčiui. Virtuvės reikalai pavesti tvarkyti K. Rožanskui ir E. Pajedienai. Taip pat nereikės kęsti troškulių, nes veiks 3 barai su įvairiais gerimais. K. Rožanskas su savo padėjėjais greitai visus aptarnaus. Veiks ir laimės šulinys. Laimės šulinio vadovaus Birutė Jasaitienė ir Kostas Bružas.

Didieji laimėjimai pavesta Marquette Parko skyriaus pirmininkui Juozui Mackevičiui. Jeigu kas turėtų daiktų, tinkamų laimės šulinii, prašome pristatyti į Balso centrą. Kasos reikalai ir piniginis atsiskaitymas pavesti išdėdinti Broniui Andriukaičiui.

Norintiems truputį pamiklin-ti kojas, yra pasamdytas orkestras "Gintaras". Reklamai bus ir jau yra kviečiamos radijo programos, spauda ir net pagaminti plakatai.

Darysime viską, kad nesikartotų senos klaidos. Juk kas nedirba, tas neklysta. Tad liepos 18 d. visi keliai veda į Jaunimo centrą — Balso gegužinę. Susirinkimą pravedė valdybos pirm. Stasys Vanagūnas.

Po susirinkimo visi buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Kavutę paruošė Juozas Mackevičius ir Grožvyda Giedraitytė. A. R.

NUTRENKĖ ELEKTRA

Savo laisvalaikio Randy Minemann, 23 m., dirbavo Pasaulio šviesos bažnyčioje, 2614 S. Keeler, Chicagoje. Bevedamas naują elektros liniją bažnyčioje, jis neatsargiai palietė elektros laidus ir birželio 26 d. buvo nutrenktas. Liko jo 19 m. žmona.

POLICIJOS ALGOS

Pagal ankstybesnę sutartį Chicagos policijos tarnautojai nuo liepos 1 d. gaus 4.5% dides-nį atlyginimą.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBSE

— **A. a. Antanas Giedraitis** po ilgos ir sunkios ligos, sulaukęs 75-rių metų amžiaus, mirė birželio 4 d. Los Angeles, Calif. Velionis buvo kilęs iš Paskynų km., Šimkaičių valsč., Raseinių apskr. Buvo baigęs Šveicarijoje ekonomijos mokslus ir darbavęs svarbiose pozicijose nepriklausomoje Lietuvoje. Jis su žmona Zuzana išaugino ir aukštuosius mokslus išdėdė du sūnus ir dvi dukteris. Paskutinį metų gyvenimo žmonos ir sūnaus dr. Rolando Giedraitio šeimos globojamas Los Angeles, anksčiau gyveno Hartforde, Conn. Po gedulingų pamaldų šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles, buvo išvežtas laidoti į Connecticut, kur gyvena jo sūnus ir dvi dukterys bei kiti artimieji. Jo brolis Juozas Giedraitis, visuomenės veikėjas, su žmona gyvena Long Island, N. Y. Velionis buvo didelis patriotas, nuosirdus katalikas, rūpinęsis Lietuvos laisve ir lietuvių išsivijoje ateitimi.

— **Romo Kalantos** susidegimimas, laidotuvis, demonstracijos ir areštai 1972 m. gegužės mėn. Kaune paminėti žinomos amerikiečių knygų leidyklos Random House 1981 m. New Yorke išleistoje Andreas Lee knygoje "Russian Journal" 99 psl.

— **Valerija ir Kazimieras Barmai** liepos 4 d. švenčia savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Ta proga duklė ir žentas Dalia ir Raimondas Sodeikai rengia jiems specialų pagerbimą savo namuose, Torrence, Calif.

AUSTRALIJOJE

— **Balsių birželio** įvykių minėjimai buvo suruošti beveik visose Australijos lietuvių kolonijose. Sydnejuje šv. Mišias tremtinių intencija atlaikė prel. P. Butkus, pamokslą pasakė kun. P. Martūzas. Organizatoriai su savo vėliavomis minėjime dalyvavo skautai, šauliai, ateitininkai, ramovėnai. Paskaitą skaitė inž. Vytautas Bukevičius, meninę dalį atliko vietos choras ir kitos meninės pajėgos.

— **A. a. Vladas Koženianskas** mirė Moe ligoninėje Melbourne, sulaukęs 62 m. amžiaus.

— **A. a. Romualdas Balčiūnas** mirė birželio 12 d., sulaukęs 84 m. amžiaus. Palaidotas Springfielde kapinėse. Liko sūnus Juozas su žmona Eleonora.

— **Adelaideje** atgaivintas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyrius tuojau įsitraukė į lietuviško radijo valandėlių paruošimo darbą.

LENKIJOS

— **Varšuvos kultūros rūmuose** buvo suruošta okupuotoje Lietuvoje išleistų mokslinių knygų paroda. Buvo eksponuota 350 knygų, albumų, mokslo žurnalų. Parodai pasibaigus, visa medžiaga perduota Lenkijos mokslo organizacijoms.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.

Seitad. 9-12 val.

ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, Illinois 60630

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Seitad. 9 val. r. iki 1 val. d.

VISUS KVIEČIAME Į "DRAUGO" GEGUŽINĘ

1982 m. liepos 11 d., sekmadienį, prie "DRAUGO", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill., gražioje vietoje tarp medžių ir gėlių. Veiks užkandinė, atsisveikinimas, muzika. Bus vertingų laimėjimų.

Pradžia: 12:30 val. popiet.

Šv. Mišios — 11:30 val. Tėvų Marijono koplyčioje.